

www.gofin.pl

PRZEGLĄD PODATKU DOCHODOWEGO DODATEK

20.11.2015 r.

ISSN 2449-9218

Dodatek nr

17

LEASING W DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

I. ZAGADNIENIA OGÓLNE	str. 3
1. Leasing kapitałowy	str. 3
1.1. Koszty uzyskania przychodów u korzystającego	str. 3
1.2. Amortyzacja przedmiotu leasingu	str. 3
2. Leasing operacyjny	str. 7
3. Określenie momentu potrącenia opłaty wstępnej	str. 8
3.1. Koszt w dacie poniesienia	str. 8
3.2. Znaczenie pojęcia „dzień poniesienia kosztu”	str. 9
II. ZAGADNIENIA PROBLEMOWE	str. 10
1. Umowa leasingu musi spełniać wymagane warunki	str. 10
2. Wydatki poniesione przed przekazaniem do używania przedmiotu leasingu operacyjnego	str. 12
3. Raty leasingowe w kosztach podatkowych	str. 13
4. Auto w leasingu – AC w kosztach w ramach limitu	str. 14
5. Rozliczenie opłat leasingowych	str. 15
6. Amortyzacja środka trwałego wykupionego z leasingu	str. 16
7. Rezygnacja na potrzeby VAT z prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu dla leasingowanego samochodu osobowego	str. 19
8. Wydatki na eksploatację samochodu wykupionego z leasingu	str. 20
9. Koszty dotyczące auta zastępczego udostępnianego na czas serwisowania leasingowanego samochodu	str. 21
10. Przedterminowe zakończenie umowy leasingu	str. 22
11. Samochód wykupiony z leasingu może być towarem handlowym	str. 23
12. Moment potrącenia kosztu z tytułu odszkodowania za utratę wartości przedmiotu leasingu	str. 24

13. Faktura za leasing dokumentująca usługę podlegającą wykonaniu w miesiącu następnym	str. 25
14. Opłata wstępna w podatkowej księdze	str. 26
15. Przychód z odpłatnego zbycia leasingowanego samochodu a uproszczone zaliczki na podatek	str. 27
16. Opłaty leasingowe w okresie przerwy w użytkowaniu przedmiotu leasingu ...	str. 28

III. PRZEGLĄD INTERPRETACJI PODATKOWYCHstr. 28

1. Potrącenie opłaty wstępnej	str. 28
2. AC w racie leasingowej	str. 30
3. Cena wykupu przedmiotu leasingu	str. 31
4. Leasing znaku towarowego	str. 32
5. Zmiana podstawowego okresu umowy	str. 33
6. Raty leasingowe w świetle przepisów o tzw. zatorach płatniczych	str. 34
7. Koszty leasingu ponoszone w okresie zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej	str. 35

PROGRAM DRUKI Gofin w wersji komercyjnej

1070

aktywnych druków
w formacie GOFIN !

Korzyści, dla których warto zamówić licencję:

- Możliwość wykorzystywania Programu zarówno na cele wewnętrzne firmy oraz na rzecz własnych pracowników, jak i **do celów zarobkowych**
- Możliwość instalowania Programu na wielu stanowiskach (zgodnie z wykupioną licencją)
- Możliwość wykorzystywania Programu do współpracy z kontrahentami
- Możliwość przesyłania druków do systemu **e-deklaracje** (opcja dostępna w II kwartale 2016 roku)
- Tworzenie i obsługa bazy podmiotów
- Funkcja eksportu wypełnionego druku do formatu PDF wraz z opcją wysyłania plików za pomocą e-mail

Niższa cena dla Prenumeratorów !

ZAMÓW licencję
już dziś i korzystaj z
Programu DRUKI Gofin
bez ograniczeń !

» www.sklep.gofin.pl «

Wyjaśnienia zawarte w niniejszej publikacji dotyczą przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361; ost. zm. w Dz. U. z 2015 r. poz. 1767) oraz ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851; ost. zm. w Dz. U. z 2015 r. poz. 1767) – zwanych dalej odpowiednio: updof i updop.

I. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. Leasing kapitałowy

1.1. Koszty uzyskania przychodów u korzystającego

Na podstawie art. 23a pkt 1 updof oraz art. 17a pkt 1 updop, przez umowę leasingu rozumie się umowę nazwaną w kodeksie cywilnym, a także każdą inną umowę, na mocy której jedna ze stron, zwana „finansującym”, oddaje do odpłatnego używania albo używania i pobierania pożytków na warunkach określonych w ustawie drugiej stronie, zwanej „korzystającym”, podlegające amortyzacji środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne, a także grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów.

W przypadku leasingu zwanego kapitałowym (finansowym) do przychodów finansującego i odpowiednio do kosztów uzyskania przychodów korzystającego nie zalicza się opłat, o których mowa w art. 23b ust. 1 updof oraz art. 17b ust. 1 updop, w części stanowiącej spłatę wartości początkowej środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) umowa leasingu została zawarta na czas oznaczony,
- 2) suma ustalonych w umowie leasingu opłat, pomniejszona o należny podatek od towarów i usług, odpowiada co najmniej wartości początkowej środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, a w przypadku zawarcia przez finansującego następnej umowy leasingu środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej będących uprzednio przedmiotem takiej umowy odpowiada co najmniej jego wartości rynkowej z dnia zawarcia następnej umowy leasingu; przepis art. 19 updof i art. 14 updop stosuje się odpowiednio,
- 3) umowa zawiera postanowienie, że w podstawowym okresie umowy leasingu odpisów amortyzacyjnych dokonuje korzystający.

1.2. Amortyzacja przedmiotu leasingu

Amortyzacji podlegają:

- budowle, budynki oraz lokale będące odrębną własnością,
- maszyny, urządzenia i środki transportu,
- inne przedmioty,
- spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego,
- spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,
- autorskie lub pokrewne prawa majątkowe,

- licencje,
- prawa określone w ustawie z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1410 ze zm.),
- wartość stanowiąca równowartość uzyskanych informacji związanych z wiedzą w dziedzinie przemysłowej, handlowej, naukowej lub organizacyjnej (know-how), niestanowiące własności lub współwłasności podatnika, wykorzystywane przez niego na potrzeby związane z prowadzoną działalnością na podstawie umowy leasingu, zawartej z właścicielem lub współwłaścicielami tych składników/wartości albo uprawnionymi do korzystania z tych wartości – jeżeli zgodnie z przepisami rozdziału 4a updog i rozdziału 4a updog odpisów amortyzacyjnych dokonuje korzystający.

Ponadto amortyzacji podlega wartość firmy, jeżeli wartość ta powstała w wyniku nabycia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części w drodze przyjęcia do odpłatnego korzystania, a odpisów amortyzacyjnych, zgodnie z przepisami rozdziału 4a updog i rozdziału 4a updog, dokonuje korzystający.

Przed rozpoczęciem amortyzacji podatnicy dokonują wyboru jednej z metod amortyzacji, którą stosują konsekwentnie przez cały okres amortyzacji.

Metoda liniowa

Metoda liniowa (art. 22i updog oraz art. 16i updog) polega na dokonywaniu odpisów od wartości początkowej środka trwałego wprowadzonego do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w równych ratach co miesiąc albo w równych ratach co kwartał, albo jednorazowo na koniec roku podatkowego. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek trwały wprowadzono do ewidencji, do końca tego miesiąca, w którym następuje zrównanie sumy odpisów amortyzacyjnych z jego wartością początkową lub w którym postawiono go w stan likwidacji, zbyto bądź stwierdzono jego niedobór (suma odpisów amortyzacyjnych obejmuje również odpisy, których nie uważa się za koszty uzyskania przychodu).

Suma odpisów amortyzacyjnych środka trwałego dokonanych w pierwszym roku podatkowym, w którym środek został wprowadzony do ewidencji, nie może przekroczyć wartości tych odpisów przypadających za okres od wprowadzenia go do ewidencji (wykazu) do końca tego roku podatkowego.

Podstawowe stawki amortyzacyjne określone są w Wykazie rocznych stawek amortyzacyjnych, który stanowi załącznik do obu ustaw o podatku dochodowym.

Przepisy tych ustaw przewidują możliwość podwyższania i obniżania stawek amortyzacyjnych. Mogą one być stosowane również do amortyzacji środków trwałych wykorzystywanych przez podatnika na podstawie umowy leasingu kapitałowego.

Zasady podwyższania stawek amortyzacyjnych określone są w art. 22i ust. 2-4, 6 i 7 updog oraz art. 16i ust. 2-4, 6 i 7 updog.

Rodzaj składnika majątku	Uzasadnienie podwyższenia stawki amortyzacyjnej	Współczynnik podwyższający (nie wyższy niż)
budynki i budowle używane w warunkach pogorszonych	obiekty używane pod ciągłym działaniem wody, par wodnych, znacznych drgań, nagłych zmian temperatury oraz innych czynników powodujących przyspieszenie zużycia obiektu	1,2

budynki i budowle używane w warunkach złych	obiekty używane pod wpływem niszczących środków chemicznych, a zwłaszcza gdy służą one produkcji, wytwarzaniu lub przechowywaniu żrących środków chemicznych; dotyczy to również przypadków silnego działania na budynek lub budowlę niszczących środków chemicznych rozproszonych w atmosferze, wodzie lub wydzielających się w postaci oparów, których źródłem są inne obiekty znajdujące się w pobliżu	1,4
maszyny, urządzenia i środki transportu, z wyjątkiem morskiego taboru pływającego, używane bardziej intensywnie w stosunku do warunków przeciętnych albo wymagające szczególnej sprawności technicznej	maszyny, urządzenia i środki transportu wymagające szczególnej sprawności technicznej to obiekty, które używane są w pracy na trzy zmiany, mimo że nie działają ze swej istoty w ruchu ciągłym, używane w warunkach terenowych, w warunkach leśnych, pod ziemią lub innych wskazujących na bardziej intensywne zużycie	1,4
maszyny i urządzenia zaliczone do grupy 4-6 i 8 KŚT, poddane szybkiemu postępowi technicznemu	maszyny, urządzenia i aparatura, w których zastosowane są układy mikroprocesorowe lub systemy komputerowe, spełniające założone funkcje dzięki wykorzystaniu w nich najnowszych zdobyczy techniki, a także pozostała aparatura naukowo-badawcza i doświadczalno-produkcyjna	2,0

W razie wystąpienia bądź ustania warunków uzasadniających podwyższenie stawek współczynnikiem nie wyższym niż 1,2 albo 1,4, stawki te ulegają podwyższeniu lub obniżeniu od miesiąca następującego po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności uzasadniające te zmiany.

Natomiast w razie podwyższenia stawek współczynnikiem nie wyższym niż 2,0 podatnicy mogą je podwyższać bądź rezygnować z ich stosowania począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym środki te zostały wprowadzone do ewidencji, albo od pierwszego miesiąca każdego następnego roku podatkowego.

Przepisy art. 22i ust. 5 updog i art. 16i ust. 5 updog, przewidują również możliwość obniżania stawek amortyzacyjnych. Zmiany stawki dokonuje się począwszy od miesiąca, w którym środek trwały został wprowadzony do ewidencji albo od pierwszego miesiąca każdego następnego roku podatkowego.

Uwaga!

Obniżenie stawki amortyzacyjnej nie jest uzależnione od wystąpienia jakichkolwiek okoliczności. Skutkuje zmniejszeniem wielkość odpisu amortyzacyjnego w danym roku podatkowym, przez co wydłuża się okres amortyzacji.

Podatnik ma także prawo ustalać indywidualne stawki amortyzacyjne dla środków trwałych używanych lub ulepszonych, jeżeli środki te po raz pierwszy zostały wprowadzone do ewidencji danego podatnika. Zasady indywidualnego ustalania stawek określone są w art. 22j ust. 1-3 updog i art. 16j ust. 1-3 updog.

Ustawodawca wprowadził ograniczenia dotyczące czasu amortyzowania składników majątku, dla których przyjęto indywidualne stawki amortyzacyjne.

Okres amortyzacji nie może być krótszy niż:

- 1) dla środków trwałych zaliczonych do grupy 3-6 i 8 Klasyfikacji:
 - a) 24 miesiące – gdy ich wartość początkowa nie przekracza 25.000 zł,
 - b) 36 miesięcy – gdy ich wartość początkowa jest wyższa od 25.000 zł i nie przekracza 50.000 zł,
 - c) 60 miesięcy – w pozostałych przypadkach,
- 2) dla środków transportu, w tym samochodów osobowych – 30 miesięcy,
- 3) dla budynków (lokali) i budowli, innych niż wymienione w pkt 4 – 10 lat, z wyjątkiem:
 - a) trwale związanych z gruntem budynków handlowo-usługowych wymienionych w rodzaju 103 Klasyfikacji i innych budynków niemieszkalnych wymienionych w rodzaju 109 Klasyfikacji, trwale związanych z gruntem,
 - b) kiosków towarowych o kubaturze poniżej 500 m³, domków kempingowych i budynków zastępczych
– dla których okres amortyzacji – nie może być krótszy niż 3 lata,
- 4) dla budynków (lokali) niemieszkalnych, dla których stawka amortyzacyjna z Wykazu stawek amortyzacyjnych wynosi 2,5% – 40 lat pomniejszone o pełną liczbę lat, które upłynęły od dnia ich oddania po raz pierwszy do używania do dnia wprowadzenia do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych prowadzonej przez podatnika, z tym że okres amortyzacji nie może być krótszy niż 10 lat.

Środki trwałe wymienione w pkt 1 i 2 uznaje się za:

- używane – jeżeli podatnik udowodni, że przed ich nabyciem były wykorzystywane co najmniej przez okres 6 miesięcy, lub
- ulepszone – jeżeli przed wprowadzeniem do ewidencji wydatki poniesione przez podatnika na ich ulepszenie stanowiły co najmniej 20% wartości początkowej.

Środki trwałe, o których mowa w pkt 3, uznaje się za:

- używane – jeżeli podatnik wykáže, że przed ich nabyciem były wykorzystywane co najmniej przez okres 60 miesięcy, lub
- ulepszone – jeżeli przed wprowadzeniem do ewidencji wydatki poniesione przez podatnika na ulepszenie stanowiły co najmniej 30% wartości początkowej.

Przepisy podatkowe przewidują szczególną metodę amortyzacji, która dotyczy niektórych umów leasingu kapitałowego. Jak wynika z art. 22ł ust. 5 updof oraz art. 16ł ust. 5 updof, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- zgodnie z zawartą umową prawo dokonywania odpisów amortyzacyjnych przysługuje korzystającemu,
- środki trwałe objęte umową zaliczane są do grupy 3-6 KŚT,
- umowa zawarta została na okres co najmniej 60 miesięcy,

wówczas korzystający może dokonywać odpisów amortyzacyjnych metodą liniową, ustalając stawki amortyzacyjne w proporcji do okresu wynikającego z umowy, z wyjątkiem środków trwałych o krótszym okresie amortyzacji niż okres trwania umowy.

Przy tej metodzie stawki amortyzacyjne mogą być podwyższane lub obniżane na zasadach obowiązujących przy metodzie liniowej, określonych odpowiednio w art. 22i updof i art. 16i updof.

W przypadku gdyby korzystający nabył przedmiot umowy przed upływem terminu, na jaki została ona zawarta, dokonuje dalszych odpisów amortyzacyjnych, kontynuując stosowanie zasad i stawek przyjętych w momencie rozpoczęcia amortyzacji.

Natomiast w sytuacji gdy umowa leasingu zostanie przez strony przedłużona, stawki amortyzacyjne ulegają obniżeniu proporcjonalnie do okresu przedłużenia okresu obowiązują-

wania umowy, z wyjątkiem środków trwałych o okresie amortyzacji krótszym niż okres obowiązywania umowy. Zasadę tę należy stosować wyłącznie do stawek odpisów amortyzacyjnych, dokonywanych od następnego miesiąca po miesiącu, w którym zmieniono umowę (art. 22f ust. 3 updof i art. 16f ust. 3 updop).

Metoda degresywna

Metoda degresywna może być stosowana wyłącznie do środków trwałych określonych w art. 22k ust. 1 updof i art. 16k ust. 1 updop, tj. zakwalifikowanych do grupy 3-6 i 8 KŚT oraz środków transportu, z wyjątkiem samochodów osobowych. Polega ona na tym, że podstawa dokonywania odpisów amortyzacyjnych jest zmniejszana w każdym roku podatkowym o sumę odpisów dokonanych w poprzednich latach. Tak ustaloną podstawę mnoży się przez stawkę amortyzacyjną określoną w Wykazie stawek amortyzacyjnych, podwyższoną współczynnikiem nie wyższym niż 2,0. Począwszy od roku podatkowego, w którym tak określona roczna kwota amortyzacji miałaby być niższa od rocznej kwoty amortyzacji obliczonej przy zastosowaniu metody liniowej, podatnicy dokonują dalszych odpisów amortyzacyjnych według metody liniowej.

2. Leasing operacyjny

Umowa, na podstawie której odpisów amortyzacyjnych dokonuje finansujący, jest nazywana leasingiem operacyjnym. Jest ona określona w art. 23b ust. 1 updof i art. 17b ust. 1 updop. Przyporządkowanie danej umowy do tej kategorii jest możliwe, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- 1) umowa leasingu została zawarta na czas oznaczony, stanowiący co najmniej 40% normatywnego okresu amortyzacji, jeżeli przedmiotem umowy leasingu są podlegające odpisom amortyzacyjnym rzeczy ruchome lub wartości niematerialne i prawne, albo została zawarta na okres co najmniej 5 lat, jeżeli jej przedmiotem są podlegające odpisom amortyzacyjnym nieruchomości,
- 2) suma ustalonych opłat w umowie leasingu pomniejszona o należny podatek od towarów i usług, odpowiada co najmniej wartości początkowej środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, a w przypadku zawarcia przez finansującego następnej umowy leasingu środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej będących uprzednio przedmiotem takiej umowy odpowiada co najmniej jego wartości rynkowej z dnia zawarcia następnej umowy leasingu; przepis art. 19 updof i art. 14 updop stosuje się odpowiednio.

Uwaga!

Przez normatywny okres amortyzacji – rozumie się w odniesieniu do:

- a) środków trwałych – okres, w którym odpisy amortyzacyjne, wynikające z zastosowania stawek amortyzacyjnych określonych w Wykazie stawek amortyzacyjnych, zrównują się z wartością początkową środków trwałych,
- b) wartości niematerialnych i prawnych – okres ustalony w art. 22m updof i art. 16m updop.

Przykład

Dla samochodu osobowego normatywny okres amortyzacji wynosi 5 lat, gdyż stawka amortyzacyjna określona w Wykazie stawek amortyzacyjnych wynosi 20%.

Wobec tego minimalny czas trwania umowy leasingu operacyjnego samochodu wynosi 2 lata, co wynika z wyliczenia: 5 lat x 40%.

Na sumę opłat składają się: opłaty wstępne (czynsz inicjalny), raty leasingowe, cena wykupu, jeśli została określona w umowie.

Do sumy opłat nie wlicza się należnego VAT oraz:

- płatności na rzecz finansującego za świadczenia dodatkowe, o ile są one wyodrębnione z opłat leasingowych,
- podatków, w przypadku których obowiązek podatkowy ciąży na finansującym z tytułu własności lub posiadania środków trwałych, będących przedmiotem umowy leasingu, oraz składek na ubezpieczenie tych środków trwałych, jeżeli w umowie leasingu zastrzeżono, że korzystający będzie ponosił ciężar tych podatków i składek niezależnie od opłat za używanie,
- kaucji określonej w umowie leasingu wpłaconej finansującemu przez korzystającego.

Przykład

W umowie leasingu samochodu osobowego przyjęto następujące warunki:

– czas trwania umowy	<i>2 lata,</i>
– wartość początkowa samochodu	<i>40.000 zł,</i>
– opłata wstępna (netto)	<i>5.000 zł,</i>
– miesięczne raty leasingowe (netto)	<i>1.800 zł,</i>
– po zakończeniu umowy korzystający kupi leasingowany samochód za cenę (netto)	<i>5.000 zł.</i>

Suma opłat ustalonych w umowie, pomniejszonych o należny VAT [5.000 zł + (23 m-ce x 1.800 zł) + 5.000 zł = 51.400 zł] jest wyższa od wartości początkowej przedmiotu leasingu. Ponieważ spełniony jest również warunek odnoszący się do okresu trwania umowy, umowa spełnia wymagane warunki do zakwalifikowania jej jako umowy leasingu operacyjnego.

3. Określenie momentu potrącenia opłaty wstępnej

Opłaty wstępne wynikające z zawartej umowy leasingu operacyjnego powinny zostać zaliczone w pełnej wysokości do kosztów uzyskania przychodów jednorazowo z chwilą ich poniesienia. Tak jednomyślnie twierdzą sądy oraz organy podatkowe. Jednak problem ustalenia momentu obciążenia kosztów podatkowych tymi opłatami nie jest definitywnie rozwiązany. Trudność polega na wyjaśnieniu znaczenia pojęcia „dzień poniesienia kosztu”.

3.1. Koszt w dacie poniesienia

Zasadniczo opłaty leasingowe zaliczane są do tzw. pośrednich kosztów uzyskania przychodów, których nie można przyporządkować do określonego przychodu. Koszty takie, na podstawie art. 22 ust. 5c updof i art. 15 ust. 4d updop, ujmuje się w rachunku podatkowym, jako koszty uzyskania przychodów, w dacie ich poniesienia, chyba że dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego. W takim przypadku koszty pośrednie podlegają potrąceniu proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą.

W orzecznictwie sądowym ukształtował się pogląd, że do kosztów uzyskania przychodów niezwiązanych bezpośrednio z przychodami, a jednocześnie dotyczących okresu przekraczającego rok podatkowy, nie można zaliczyć należności takiej, jak opłata wstępna, która jest płatna jednorazowo i ma charakter samoistny w tym sensie, że jej uiszczenie jest warunkiem koniecznym dojścia do skutku umowy leasingu (por. wyrok NSA z 14 czerwca 2013 r., sygn. akt II FSK 2120/11).

Natomiast organy podatkowe przez wiele lat twierdziły, że rozliczanie wstępnej opłaty leasingowej powinno odbywać się w czasie, proporcjonalnie do okresu trwania samej umowy, a nie jednorazowo w dacie poniesienia. Pod wpływem ukształtowanego orzecznictwa sądów administracyjnych, resort finansów pod koniec 2011 r. zmienił podejście do omawianej kwestii i przyznał, że wstępna opłata leasingowa powinna być zaliczona do kosztów podatkowych jednorazowo w momencie poniesienia, a nie proporcjonalnie do czasu trwania umowy leasingu operacyjnego. W Biuletynie Skarbowym nr 1 z 2012 r. opublikowano pismo Zastępcy Dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych z 5 grudnia 2011 r., nr DD6/033/87/ORK/11/PK-1299, kierowane do Departamentu Polityki Podatkowej, z którego wynika, że resort finansów będzie uwzględniał linię orzecznictwa potwierdzoną wyrokami NSA.

Zgodnie z aktualnym stanowiskiem organów podatkowych, jeżeli opłaty mają charakter opłat samoistnych i nie są przypisane do poszczególnych rat leasingowych, w tym sensie, że ich uiszczenie jest warunkiem koniecznym dla skuteczności umowy (np. wydania przedmiotu leasingu), należy ujmować je do kosztów uzyskania przychodów jednorazowo, w dacie poniesienia (por. interpretację indywidualną Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi z 28 sierpnia 2015 r., nr IPTPB1/4511-306/15-4/SJ).

3.2. Znaczenie pojęcia „dzień poniesienia kosztu”

U podatników prowadzących księgi rachunkowe za dzień poniesienia kosztu uważa się dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanej faktury (rachunku), albo dzień, na który ujęto koszt na podstawie innego dowodu w przypadku braku faktury (rachunku). Nie dotyczy to rezerw oraz biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów. Tak wynika z art. 22 ust. 5d updog oraz art. 15 ust. 4e updog.

Organy podatkowe wyrażają pogląd, że ujęcie w księgach rachunkowych (zaksięgowanie) kosztu na określony dzień, według zasad rachunkowych, decyduje o sposobie rozliczenia podatkowych kosztów pośrednich. Dyrektor Izby Skarbowej w Łodzi w interpretacji indywidualnej z 23 czerwca 2015 r., nr IPTPB1/4511-142/15-4/AP uznał, że: *„Co do zasady, opłaty wstępne mają charakter opłat samoistnych, bezzwrotnych, nieprzypisanych do poszczególnych rat leasingowych, natomiast ich poniesienie jest warunkiem koniecznym do realizacji umowy leasingu. Opłaty takie wnosi leasingobiorca zanim leasing zostanie uruchomiony i to właśnie od ich wniesienia zależy, czy do leasingu w ogóle dojdzie. W przypadku, gdy w umowie leasingu nie znajduje się zapis, zgodnie z którym opłaty te są opłatami na poczet usługi wykonywanej przez okres jej trwania, to należy je uznać za koszt jednorazowy, w momencie poniesienia. Nie ma wówczas podstaw, by traktować je jako koszt, który dotyczy okresu przekraczającego rok podatkowy. Taka kwalifikacja oznaczałaby, że nie ma żadnej różnicy między opłatami wstępnymi a jednorazową płatnością z tytułu świadczenia usługi leasingu za cały okres trwania tej umowy uiszczoną z góry. (...)*

Zauważyć również należy, że w myśl art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330, z późn. zm.), jednostka może w ramach przyjętych zasad (polityki) rachunkowości stosować uproszczenia, jeżeli nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na realizację obowiązku określonego w ust. 1.

(...) przyporządkowanie księgowo danego kosztu do okresu sprawozdawczego zgodnie z przepisami o rachunkowości, pozwala na określenie dnia, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych w rozumieniu (...) art. 22 ust. 5d ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

(...) moment uznania wydatku za koszt podatkowy jest w obecnym stanie prawnym uzależniony od uznania go za taki koszt w ujęciu bilansowym. Ujęcie (zaksięgowanie) kosztu w księgach rachunkowych określa więc datę powstania kosztu podatkowego. Przepisy ustawy o rachunkowości decydują, na który dzień ujmuje się w księgach rachunkowych koszt, a tym samym przesądzają o dacie poniesienia kosztu podatkowego, z zastrzeżeniem rezerw i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów (każda jednostka powinna określić zasady rozliczania kosztów w polityce rachunkowości). (...)

W związku z powyższym, ewidencjonowanie w księgach rachunkowych prowadzonych przez Wnioskodawcę jako współnika Spółki jawnej opłaty wstępnej i prowizji równomiernie do kosztów poszczególnych miesięcy objętych okresem leasingu winno znaleźć odzwierciedlenie również w podatkowym ujęciu tych kosztów. Zatem, mając na uwadze postanowienia art. 4 ustawy o rachunkowości, skoro Wnioskodawca podjął decyzję o proporcjonalnym rozliczeniu ww. opłat początkowych, metoda proporcjonalnego rozliczenia ww. opłat winna być również stosowana dla celów podatkowych”.

Na tle aktualnych interpretacji organów podatkowych można wysnuć tezę, że podatnik, który w księgach rachunkowych, zgodnie z zasadami ustawy o rachunkowości, odniesie wstępną opłatę leasingową jednorazowo w ciężar kosztów i jednocześnie zaliczy ją do kosztów uzyskania przychodów, postąpi prawidłowo. Natomiast podatnik może mieć problem, jeśli zgodnie z zasadami ustawy o rachunkowości ujął w księgach rachunkowych wstępną opłatę leasingową proporcjonalnie do okresu trwania umowy. W świetle aktualnych interpretacji organów podatkowych postąpi właściwie, jeśli dla celów podatkowych również będzie ten wydatek odnosił do kosztów uzyskania przychodów proporcjonalnie do okresu trwania umowy.

II. ZAGADNIENIA PROBLEMOWE

1. Umowa leasingu musi spełniać wymagane warunki

Spółka jawna zamierza zawrzeć umowę na korzystanie z samochodu osobowego. Suma ustalonych w tej umowie opłat, pomniejszona o należny podatek VAT, nie będzie odpowiadać co najmniej wartości początkowej samochodu. Wynika to z tego, że nieodliczony VAT powiększa wartość początkową samochodu. Czy spółka może tę umowę zakwalifikować jako umowę leasingu operacyjnego?

 Jeżeli suma ustalonych opłat w umowie na korzystanie z samochodu, pomniejszona o należny podatek VAT, nie odpowiada co najmniej wartości początkowej samochodu, to umowa taka nie może być traktowana jak umowa leasingu operacyjnego. Ma ona charakter umowy najmu.

Umowa może być zakwalifikowana jako umowa leasingu do celów podatkowych, jeśli spełnia określone w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych warunki. Przepisy

tej ustawy wyróżniają dwa rodzaje umów, w zależności od tego, która ze stron dokonuje odpisów amortyzacyjnych.

W sytuacji opisanej w pytaniu spółka będzie korzystać z udostępnionego jej pojazdu i nie będzie wprowadzać go do ewidencji środków trwałych. Umowa, na podstawie której odpisów amortyzacyjnych dokonuje finansujący, a nie korzystający, jest nazywana leasingiem operacyjnym. Jest ona określona w art. 23b ust. 1 updof. Przyporządkowanie danej umowy do tej kategorii jest możliwe, jeżeli umowa spełnia określone w tym przepisie warunki. Jeden z nich wymaga, by suma ustalonych w umowie opłat, pomniejszona o należny VAT, nie była niższa od wartości początkowej przedmiotu leasingu.

Natomiast w stanie faktycznym będzie mieć miejsce sytuacja, w której suma opłat leasingowych będzie niższa od wartości początkowej samochodu.

Warto przypomnieć, że suma opłat leasingowych obejmuje: opłatę wstępną, raty leasingowe, cenę, po której korzystający ma prawo nabyć przedmiot leasingu po zakończeniu podstawowego okresu tej umowy. Nie zalicza się natomiast do sumy opłat:

- płatności na rzecz finansującego za świadczenia dodatkowe, o ile są one wyodrębnione z opłat leasingowych,
- podatków, w których obowiązek podatkowy ciąży na finansującym z tytułu własności lub posiadania środków trwałych, będących przedmiotem umowy leasingu oraz składek na ubezpieczenie tych środków trwałych, jeżeli w umowie zastrzeżono, że korzystający będzie ponosił ciężar tych podatków i składek niezależnie od opłat za używanie,
- kaucji określonej w umowie leasingu wpłaconej finansującemu przez korzystającego.

Co do wartości początkowej leasingowanego samochodu, to przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie określają szczególnych zasad ustalania wartości początkowej środków trwałych będących przedmiotem umowy leasingu operacyjnego. Wartość początkową środka trwałego, w tym przypadku samochodu osobowego, należy więc ustalić zgodnie z regulacjami zawartymi w art. 22g ust. 3 i 5 updof, a więc odnoszącymi się do ustalenia tej wartości w przypadku nabycia środka trwałego w drodze kupna.

Także Dyrektor Izby Skarbowej w Bydgoszczy w interpretacji indywidualnej z 18 października 2012 r., nr ITPB3/423-401/12/PST uznał, że wartość początkowa leasingowanego majątku, to wartość przyjęta przez finansującego na potrzeby amortyzacji podatkowej. Interpretacja ta dotyczy wprawdzie podatku dochodowego od osób prawnych, jednak ze względu na podobieństwo przepisów obu ustaw, można się na nią powołać również w przypadku podatku dochodowego od osób fizycznych.

Wartością początkową będzie zatem cena nabycia samochodu przez finansującego, czyli kwota należna zbywcy, powiększona o koszty związane z zakupem naliczone do dnia przekazania środka trwałego do używania, a w szczególności o koszty transportu, załadunku i wyładunku, ubezpieczenia w drodze, montażu, instalacji i uruchomienia programów oraz systemów komputerowych, opłat notarialnych, skarbowych i innych, odsetek, prowizji, oraz pomniejszona o podatek od towarów i usług, z wyjątkiem przypadków, gdy zgodnie z odrębnymi przepisami podatek od towarów i usług nie stanowi podatku naliczonego albo podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty należnego podatku o podatek naliczony albo zwrot różnicy podatku.

Zatem w przypadku nabycia samochodów osobowych, ta część podatku VAT, która nie podlega odliczeniu, podwyższa wartość początkową samochodu.

Porównanie sumy opłat leasingowych pomniejszonej o należny podatek VAT z wartością początkową przedmiotu leasingu, ma znaczenie przy ustalaniu, czy zawartą umowę można uznać za umowę leasingu operacyjnego. Bowiern, jeżeli suma ustalonych w umowie leasingu samochodu osobowego opłat, pomniejszona o należny podatek VAT, jest niższa od wartości początkowej tego samochodu, wówczas do umowy takiej stosuje się przepisy dotyczące najmu i dzierżawy (art. 231 updof).

Odnosząc się do przedmiotowej umowy, należy stwierdzić, że skoro ta umowa nie spełnia warunków określonych dla leasingu operacyjnego, należy traktować ją jako umowę najmu lub dzierżawy.

Dodajmy, że w przypadku najmu (dzierżawy) samochodu osobowego wydatki poniesione w związku z użytkowaniem tego samochodu są u wynajmującego kosztem uzyskania przychodów, do wysokości limitu wynikającego z ewidencji przebiegu pojazdu. Limit ten ustala się na koniec miesiąca przez pomnożenie liczby kilometrów faktycznego przebiegu pojazdu i stawki za 1 km przebiegu określonej w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. nr 27, poz. 271 ze zm.).

2. Wydatki poniesione przed przekazaniem do używania przedmiotu leasingu operacyjnego

Przedsiębiorca wziął w leasing operacyjny piec piekarniczy. Zgodnie z umową leasingową poniósł koszty jego transportu oraz montażu. Ponadto zakupił kominy, które nie są montowane w budynku na stałe. W ciągu roku piec będzie przedstawiony i kominy te będą podłączone do innego pieca. Czy wymienione koszty przedsiębiorca powinien zaliczyć do wartości inwestycji w obcym środku trwałym?

 Nie. W tym przypadku przedsiębiorca nie poniósł nakładów na inwestycję w obcym środku trwałym.

Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych nie definiuje, co należy rozumieć przez inwestycje w obcych środkach trwałych. Definiuje natomiast pojęcie „inwestycji”. Zgodnie z art. 5a pkt 1 updof, inwestycje to środki trwałe w budowie w rozumieniu ustawy o rachunkowości. Środki trwałe w budowie to – w myśl art. 3 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.) – zaliczane do aktywów trwałych środki trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego. Biorąc pod uwagę te definicje, można stwierdzić, że inwestycja w obcym środku trwałym to ogół działań (nakładów) podatnika, odnoszących się do niestanowiącego jego własności środka trwałego, które zmierzają do jego ulepszenia.

O tym kiedy wydatki na ulepszenie zwiększają wartość początkową środka trwałego, stanowi art. 22g ust. 17 updof. W myśl tego przepisu, środki trwałe uważa się za ulepszone, gdy suma wydatków poniesionych na ich przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję, adaptację lub modernizację w danym roku podatkowym przekracza 3.500 zł i wydatki te powodują wzrost wartości użytkowej w stosunku do wartości z dnia przyjęcia środków trwałych do używania. Wzrost wartości użytkowej mierzony jest w szczególności okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych za pomocą ulepszonych środków trwałych i kosztami ich eksploatacji. W przypadku gdy ulepszenie łączy się z koniecznością nabycia części

składowych lub peryferyjnych, ich wartość powiększa wartość początkową środka trwałego, o ile jednostkowa cena nabycia przekracza 3.500 zł.

Uwzględniając powołane definicje, można stwierdzić, że ulepszeniem jest trwałe unowocześnienie środka trwałego, które podnosi jego wartość techniczną, jak i przystosowanie składnika majątku do wykorzystania go w innym niż pierwotny celu lub nadanie temu składnikowi nowych cech użytkowych wyrażające się w poprawie standardu użytkowego lub technicznego albo obniżce kosztów eksploatacji.

Z opisu stanu faktycznego wynika, że nie poniesiono wydatków, o których można było by powiedzieć, że są nakładami ponoszonymi w celu ulepszenia leasingowanego pieca. Nie są nimi koszty montażu ani transportu, ponieważ w wyniku tych nakładów leasingowany piec nie został ulepszony, w rozumieniu powołanych definicji. Wobec tego należy uznać je za koszty podatkowe w momencie poniesienia.

Także zakup kominów nie był związany z ulepszeniem obcego środka trwałego, czyli pieca, ponieważ kominy te będą podłączane do różnych pieców, a nie tylko do tego jednego. Zatem brak jest podstaw do potraktowania nakładów związanych z zakupem kominów za inwestycję w obcym środku trwałym.

Z uwagi na to, że przedmiotowe kominy nie są montowane w budynku na stałe, to również nie zwiększają jego wartości początkowej. Zgodnie bowiem z objaśnieniami szczegółowymi do grupy 1 środków trwałych obejmującej m.in. budynki, zawartymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) – Dz. U. nr 242, poz. 1622 – do wyposażenia budynku zalicza się wszystkie instalacje wbudowane w konstrukcje budynku na stałe, np. instalacje sanitarne, elektryczne, sygnalizacyjne, komputerowe, telekomunikacyjne, przeciwpożarowe oraz normalne wyposażenie budynku np. wbudowane meble.

Przedsiębiorcy pozostaje uznanie przedmiotowych kominów za odrębne, samodzielne środki trwałe.

3. Raty leasingowe w kosztach podatkowych

Zawarliśmy umowę leasingu operacyjnego, którego przedmiotem są urządzenia wykorzystywane w firmie (spółce z o.o.). Z uwagi na charakter prowadzonej działalności zdarzają się przestoje w pracy tych urządzeń spowodowane brakiem zleceń. Czy w okresie takich przestojów raty leasingowe mogą być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów?

☞ Raty leasingowe ponoszone w okresie przestojów urządzeń, spowodowanych brakiem zleceń mogą być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

Możliwość zaliczania rat leasingowych do kosztów uzyskania przychodów należy rozpatrywać w kontekście ogólnej definicji kosztów uzyskania przychodów zawartej w art. 15 ust. 1 updop. Zgodnie z tym przepisem, kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 16 ust. 1 updop.

Oznacza to, że ponoszone wydatki, po wyłączeniu wydatków wymienionych w art. 16 ust. 1 updop, stanowią koszty uzyskania przychodu, o ile pozostają w związku przyczynowo-skutkowym z osiąganymi przychodami, w tym służą zachowaniu albo zabezpieczeniu funkcjonowania źródła przychodów.

Zatem, aby uznać wydatek za koszt uzyskania przychodów, muszą być spełnione następujące warunki, tj. poniesiony wydatek:

- musi mieć bezpośredni lub pośredni wpływ na powstanie przychodu z działalności gospodarczej, lub
- musi mieć na celu zachowanie albo zabezpieczenie źródła przychodów,
- nie może znajdować się w katalogu kosztów negatywnych określonych w art. 16 ust. 1 updop.

Uwzględniając powołany art. 15 ust. 1 updop, raty leasingowe opłacane w okresie przestojów leasingowanych urządzeń, spowodowanych brakiem zleceń mogą być zaliczone do kosztów podatkowych w oparciu o ogólną przesłankę zaliczania wydatków do takich kosztów. Są to bowiem koszty służące zachowaniu oraz zabezpieczeniu źródła przychodów. Podatnik, by móc dysponować leasingowanym sprzętem, musi wywiązywać się z zawartej umowy, a więc opłacać raty leasingowe.

W sytuacji gdy mamy do czynienia z umową leasingu, trudno nie wspomnieć o dodatkowych warunkach, jakie powinny być zachowane, by raty leasingowe ponoszone w trakcie trwania tej umowy stanowiły koszty uzyskania przychodów.

W przypadku leasingu operacyjnego opłacane raty, co do zasady, mogą być zaliczone przez leasingobiorcę (przedsiębiorcę) do kosztów podatkowych, jeżeli:

- 1) umowa leasingu, została zawarta na czas oznaczony, stanowiący co najmniej 40% normatywnego okresu amortyzacji, jeżeli przedmiotem umowy leasingu są podlegające odpisom amortyzacyjnym rzeczy ruchome lub wartości niematerialne i prawne, albo została zawarta na okres co najmniej 5 lat, jeżeli jej przedmiotem są podlegające odpisom amortyzacyjnym nieruchomości,
- 2) suma ustalonych w umowie opłat, pomniejszona o należny podatek od towarów i usług, odpowiada co najmniej wartości początkowej środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, a w przypadku zawarcia przez finansującego następnej umowy leasingu środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej będących uprzednio przedmiotem takiej umowy odpowiada co najmniej jego wartości rynkowej z dnia zawarcia następnej umowy leasingu; przepis art. 14 updop stosuje się odpowiednio.

Tak wynika z art. 17b ust. 1 pkt 1 i 3 updop.

4. Auto w leasingu – AC w kosztach w ramach limitu

Spółka z o.o. wzięta w leasing operacyjny samochód osobowy na cele prowadzonej działalności gospodarczej. Wartość samochodu przekracza 20.000 euro. Czy jeśli spółka będzie wliczać do kosztów ubezpieczenie AC tego samochodu, to powinna uwzględnić określony w ustawie o podatku dochodowym limit?

 Spółka, która użytkuje samochód osobowy na podstawie umowy leasingu, zaliczy do kosztów podatkowych wydatki na ubezpieczenie auta. Musi jednak pamiętać o limicie 20.000 euro.

Jeśli podatnik zawarł umowę leasingu operacyjnego samochodu, ma prawo zaliczać do kosztów uzyskania przychodów opłaty ponoszone na rzecz firmy leasingowej oraz koszty eksploatacji samochodu w pełnej wysokości (pod warunkiem, że istnieje związek ponoszonych wydatków z prowadzoną działalnością) i bez obowiązku prowadzenia ewidencji prze-

biegu pojazdów. Według art. 16 ust. 3b updop, obowiązek sporządzania ewidencji przebiegu pojazdów nie dotyczy sytuacji, w której samochód osobowy jest używany na podstawie umowy leasingu.

Do kosztów uzyskania przychodów podatnicy nie zaliczają jednak składek na ubezpieczenie samochodu osobowego w wysokości przekraczającej ich część ustaloną w takiej proporcji, w jakiej pozostaje równowartość 20.000 euro, przeliczona na złote według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia, w wartości samochodu przyjętej dla celów ubezpieczenia (art. 16 ust. 1 pkt 49 updop). Ograniczenie to stosuje się do wszystkich aut, ponieważ ustawodawca nie zastrzegł, że nie ma ono zastosowania np. do samochodów wykorzystywanych na podstawie umowy leasingu.

Do kosztów podatkowych nie można też zaliczyć strat powstałych w wyniku utraty lub likwidacji samochodów oraz kosztów ich remontów powypadkowych, jeżeli samochody nie były objęte ubezpieczeniem dobrowolnym (art. 16 ust. 1 pkt 50 updop).

5. Rozliczenie opłat leasingowych

Podatnik (prowadzący podatkową księgę) zawarł umowę leasingu operacyjnego samochodu osobowego, którego wartość przekracza 20.000 euro. Czy w tej sytuacji opłata wstępna i raty leasingowe będą u niego kosztem podatkowym w pełnej wysokości?

 Tak. Opłata wstępna i raty leasingowe będą u niego kosztem podatkowym w pełnej wysokości bez względu na wartość początkową leasingowanego samochodu osobowego.

Jeżeli leasingobiorcą jest osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, to dla celów podatkowych za umowę leasingu operacyjnego uważana jest umowa, która spełnia warunki określone w art. 23b ust. 1 pkt 1 i 3 updof. W przypadku gdy przedmiotem leasingu jest samochód osobowy, oznacza to, że:

- umowa powinna być zawarta na czas oznaczony nie krótszy niż 24 miesiące (tyle wynosi 40% normatywnego okresu amortyzacji samochodu, ustalonego przy zastosowaniu liniowej metody amortyzacji i 20% stawki amortyzacyjnej),
- suma opłat ustalonych w umowie, pomniejszona o należny podatek VAT, powinna odpowiadać co najmniej wartości początkowej samochodu (środka trwałego), a w przypadku zawarcia następnej umowy leasingu tego samochodu (środka trwałego) – co najmniej wartości rynkowej z dnia zawarcia następnej umowy leasingu.

Jeżeli umowa zawarta przez podatnika spełnia te warunki, a jednocześnie leasingodawca nie korzysta ze zwolnień określonych w art. 23b ust. 2 updof, ustalone w niej opłaty, w tym opłata wstępna i raty leasingowe, stanowią u leasingobiorcy koszty uzyskania przychodów. Bez wpływu na wielkość kosztów związanych z leasingiem samochodu osobowego jaką podatnik może ująć do kosztów uzyskania przychodów, pozostaje okoliczność, że wartość początkowa tego samochodu przekracza równowartość 20.000 euro. Tę okoliczność musi brać pod uwagę leasingodawca, u którego w takim przypadku ograniczeniu podlega wysokość odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od wartości początkowej tego samochodu stanowiących koszt uzyskania przychodów (art. 23 ust. 1 pkt 4 updof lub art. 16 ust. 1 pkt 4 updop).

Koszty leasingu wspomniane w pytaniu nie należą do kosztów mających bezpośredni związek z przychodami osiąganymi z prowadzonej przez podatnika działalności gospodarczej.

Zarówno opłata wstępna, od uiszczenia której zależy wydanie przedmiotu leasingu i realizacja umowy, a także raty leasingowe powinny być ujmowane w podatkowej księdze w kolumnie 13 „pozostałe wydatki” pod datą wystawienia faktur przez leasingodawcę. Zasadą jest bowiem, że tego rodzaju koszty są potrącalne w dacie ich poniesienia, czyli na dzień wystawienia faktury (rachunku) lub innego dowodu stanowiącego podstawę do zaksięgowania (ujęcia) kosztu w podatkowej księdze (art. 22 ust. 4, 5c, 6 i 6b updof).

6. Amortyzacja środka trwałego wykupionego z leasingu

Zakończyliśmy umowę leasingu kwalifikowaną do celów bilansowych jako leasing finansowy, natomiast z punktu widzenia podatkowego – leasing operacyjny. Wykupiona z leasingu maszyna była amortyzowana w okresie obowiązywania umowy i po jej wykupie amortyzacja będzie kontynuowana (do upływu oszacowanego okresu ekonomicznej użyteczności maszyny). Czy wykupioną maszynę można uznać za używaną i amortyzować indywidualnie ustaloną stawką? Czy istnieje inna możliwość przyspieszenia amortyzacji środka trwałego wykupionego z leasingu?

 W tym przypadku możliwe jest uznanie wykupionej maszyny za używaną i amortyzowanie jej według indywidualnej stawki.

Jeżeli natomiast podmiot spełnia kryteria do uznania go za małego podatnika i w roku podatkowym, w którym wykupił maszynę, nie wykorzystał jeszcze limitu 50.000 euro, to może dokonać jednorazowego odpisu amortyzacyjnego z tytułu nabytej maszyny.

Amortyzacja podatkowa dopiero po nabyciu

Przedmiot umowy leasingu, która z punktu widzenia prawa bilansowego jest leasingiem finansowym, a z punktu widzenia prawa podatkowego – leasingiem operacyjnym, podlega u korzystającego amortyzacji bilansowej. Nie podlega natomiast amortyzacji podatkowej. Dopiero po wykupieniu przedmiotu leasingu podatnik może realizować amortyzację podatkową, pod warunkiem, że wykupiony składnik majątku będzie spełniał definicję środka trwałego.

Nabyte składniki majątku są środkami trwałymi, jeżeli stanowią własność lub współwłasność podatnika, są kompletne i zdadne do użytku w dniu przyjęcia do używania, przewidywany okres ich używania jest dłuższy niż rok oraz są m.in. wykorzystywane przez podatnika na potrzeby związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Taka definicja środków trwałych zawarta jest w art. 22a ust. 1 updof oraz art. 16a ust. 1 updop.

Wykupiony z leasingu środek trwały trzeba amortyzować, gdy jego wartość początkowa w dniu przyjęcia do używania jest wyższa niż 3.500 zł.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek trwały został wprowadzony do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (art. 22h ust. 1 updof i art. 16h ust. 1 updop). Wyjątkiem są środki trwałe, od których podatnicy dokonują jednorazowo odpisów amortyzacyjnych na podstawie art. 22k ust. 7-13 updof i art. 16k ust. 7-13 updop. Od tych środków trwałych odpisy mogą być dokonywane, w miesiącu wprowadzenia ich do ewidencji środków trwałych.

W przypadku gdy wartość początkowa środka trwałego jest równa lub niższa niż 3.500 zł, podatnik może dokonywać odpisów amortyzacyjnych według przyjętej metody amorta-

cji albo jednorazowo w miesiącu oddania do używania tego środka trwałego lub w miesiącu następnym (art. 22f ust. 3 updog i art. 16f ust. 3 updog). W tym przypadku podatnik może również nie ujmować tego składnika majątku w ewidencji środków trwałych, a poniesiony wydatek na jego nabycie zaliczyć bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodu – w miesiącu przekazania do używania (art. 22d ust. 1 updog i art. 16d ust. 1 updog).

Zauważyć też należy, że podatnik może podjąć decyzję, że nabyty składnik majątku nie będzie środkiem trwałym w firmie, jeżeli np. zdecyduje, że przedmiotowa maszyna zostanie sprzedana przed upływem roku. Wówczas ma prawo wydatki z tytułu wykupu maszyny zaliczyć bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów.

Ustalenie wartości początkowej i metody amortyzacji

Podatnik, który wykupuje środek trwały po zakończeniu leasingu operacyjnego, ustala jego wartość początkową na podstawie art. 22g ust. 3 updog oraz art. 16g ust. 3 updog, czyli według ceny nabycia. Jest nią kwota należna zbywcy, powiększona o koszty związane z zakupem naliczone do dnia przekazania środka trwałego do używania. Powołane przepisy precyzują, że w cenie tej trzeba uwzględnić m.in. koszty transportu, załadunku i wyładunku, ubezpieczenia w drodze, montażu, instalacji i uruchomienia programów oraz systemów komputerowych, opłat notarialnych, skarbowych i innych, odsetek, prowizji. Cenę nabycia obniża się o VAT, z wyjątkiem przypadków, gdy podatnik nie ma prawa go odliczyć.

Indywidualna stawka amortyzacyjna

Podatnicy mogą indywidualnie ustalać stawki amortyzacyjne dla używanych lub ulepszonych środków trwałych, po raz pierwszy wprowadzonych do ewidencji danego podatnika (art. 22j ust. 1 updog oraz art. 16j ust. 1 updog). W tej sytuacji ustawodawca określił minimalne okresy amortyzacji poszczególnych środków trwałych.

W przypadku składnika majątku wykupionego z leasingu możliwe jest uznanie go za używany środek trwały. Przypomnijmy bowiem, że zgodnie z art. 22j ust. 2 updog oraz art. 16j ust. 2 updog, za używane środki trwałe uznaje się te, które były przed ich nabyciem wykorzystywane przez okres co najmniej sześciu miesięcy. Do tego sześciomiesięcznego okresu można zaliczyć okres używania przedmiotu leasingu na podstawie umowy leasingu. Potwierdza to interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 13 lutego 2012 r., nr IPPB1/415-1140/11-2/MS. Czytamy w niej: „*Ustawa nie wprowadza (...) warunku, aby używane środki trwałe nie były wykorzystywane przed ich nabyciem przez podatnika, który obecnie chce zastosować indywidualne stawki amortyzacyjne. Tak więc w sytuacji gdy podatnik wykorzystywał dany środek trwały na podstawie umowy leasingu »operacyjnego«, a następnie po okresie wystarczającym do zakwalifikowania tego środka jako używanego zakupił ten środek trwały – ma prawo zastosowania indywidualnych stawek amortyzacyjnych*”.

Zatem w przedstawionym stanie faktycznym bez wątplenia spełnione jest kryterium uznania zakupionej maszyny za używaną. Wątpliwości może natomiast budzić kwestia czy maszyna wykupiona z leasingu będzie po raz pierwszy wprowadzona do ewidencji.

Problem polega na tym, że przedmiot umowy leasingu, stanowiącej dla celów bilansowych umowę leasingu finansowego, wykazywany jest w księgach rachunkowych korzystającego jako składnik aktywów trwałych podlegający amortyzacji. W przypadku nabycia go przez korzystającego (za opłatę końcową) pozostaje on w aktywach, a odpisy amortyzacyjne są kontynuowane do zakończenia oszacowanego okresu ekonomicznej użyteczności. Tymczasem do celów podatkowych wykupiony przedmiot leasingu powinien być wprowadzony do ewi-

dencji środków trwałych (prowadzonej w celu obliczenia wysokości odpisów amortyzacyjnych zgodnie z przepisami art. 22a-22o updog i art. 16a-16m updog) jako nowy środek trwały.

Zauważyć należy, że przepisy określające normę, iż indywidualną stawkę amortyzacyjną można stosować tylko do środków trwałych, które są po raz pierwszy wprowadzone do ewidencji danego podatnika, miały na celu wykluczenie możliwości stosowania tej stawki amortyzacyjnej w odniesieniu do środków trwałych (używanych lub ulepszonych) po raz kolejny wprowadzonych do ewidencji danego podatnika. Ustawodawca chciał w ten sposób wykluczyć możliwość zastosowania indywidualnej stawki amortyzacyjnej do amortyzacji środka trwałego, np. w sytuacji kiedy podatnik sprzedaje swój środek trwały, a następnie odkupi go i po raz drugi wprowadzi do ewidencji.

Uwzględniając cel, jaki chciał osiągnąć ustawodawca, uzasadnione jest stwierdzenie, że przy wykupie przedmiotu leasingu należy ocenić czy składnik majątku jest po raz pierwszy wprowadzany do ewidencji, jako środek trwały w rozumieniu art. 22a ust. 1 updog i art. 16a ust. 1 updog.

Teza ta znajduje również potwierdzenie w art. 22 ust. 8 updog i art. 15 ust. 6 updog. Przepisy te stanowią, że kosztem uzyskania przychodów są odpisy amortyzacyjne dokonywane wyłącznie zgodnie z art. 22a-22o updog i odpowiednio art. 16a-16m updog. W powołanych przepisach uregulowano m.in. moment wprowadzenia składników majątku trwałego do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Do celów podatkowych należy więc uwzględniać tylko wprowadzenie do ewidencji składników majątku wymienionych w art. 22d ust. 2 updog i art. 16d ust. 2 updog, czyli środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w rozumieniu obu ustaw o podatku dochodowym.

Biorąc pod uwagę przedstawione rozważania, należy uznać, że w omawianym przypadku możliwe jest ustalenie indywidualnej stawki amortyzacyjnej dla środka trwałego wykupionego z leasingu.

Jednorazowa amortyzacja

Nic nie stoi na przeszkodzie, aby tzw. „mały podatnik” w myśl ustaw o podatku dochodowym, w odniesieniu do wykupionego z leasingu operacyjnego środka trwałego z grupy 3-8 KŚT (z wyjątkiem samochodu osobowego) skorzystał z amortyzacji jednorazowej (art. 22k ust. 7 updog i art. 16k ust. 7 updog).

Łączna wartość jednorazowych odpisów amortyzacyjnych dokonanych przez podatnika w danym roku nie może jednak przekroczyć równowartości 50.000 euro. Limit ten określony w złotych na 2015 r. wynosi 209.000 zł, a na 2016 r. – 212.000 zł.

Uwaga!

Status małego podatnika w 2015 r. mają podatnicy, u których wartość przychodu ze sprzedaży łącznie z kwotą należnego podatku od towarów i usług za 2014 r. nie przekroczyła kwoty 5.015.000 zł. Natomiast w 2016 r. status małego podatnika będą mieć podatnicy, u których wartość przychodu ze sprzedaży łącznie z kwotą należnego podatku od towarów i usług za 2015 r. nie przekroczy kwoty 5.092.000 zł.

Jeżeli pytająca jednostka spełnia kryteria do uznania jej za małego podatnika i w roku podatkowym, w którym dokona przedmiotowego wykupu, nie wykorzystwała jeszcze limitu 50.000 euro, to może dokonać jednorazowego odpisu amortyzacyjnego od wykupionego z leasingu składnika majątku.

7. Rezygnacja na potrzeby VAT z prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu dla leasingowanego samochodu osobowego

Zamierzam wziąć w leasing operacyjny samochód osobowy, który będzie wykorzystywany w firmie (jednoosobowa działalność gospodarcza). Nie będę prowadzić na potrzeby VAT ewidencji przebiegu tego pojazdu. Oznacza to, że na te potrzeby samochód ten będzie używany do tzw. celów mieszanych. Wobec tego będę miał prawo do odliczenia 50% VAT od wydatków związanych z tym samochodem. Czy wydatki te oraz nieodliczony VAT mogę zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów? Zaznaczam, że w rzeczywistości samochód zamierzam wykorzystywać wyłącznie do celów służbowych.

 Tak. Do kosztów uzyskania przychodów można zaliczyć wydatki z tytułu używania leasingowanego samochodu na potrzeby działalności gospodarczej oraz podatek naliczony w tej części, w której zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług podatnikowi nie przysługuje prawo do odliczenia VAT.

Prawo do odliczenia VAT od wydatków związanych z leasingowanymi pojazdami przysługuje podatnikom wówczas, gdy są one wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych (art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług – Dz. U. z 2011 r. nr 177, poz. 1054 ze zm.; zwanej dalej ustawą o VAT).

Jeżeli leasingowany samochód osobowy służy celom mieszanym, wtedy podatnik może odliczyć tylko 50% VAT naliczonego od wydatków związanych z tym pojazdem (art. 86a ustawy o VAT). Trzeba zauważyć, że takie odliczenie – od 1 lipca 2015 r. – należy stosować także przy odliczaniu VAT od zakupu paliwa do tego pojazdu (do 30 czerwca 2015 r. VAT ten nie podlegał odliczeniu).

W opisanym przypadku odliczanie 50% VAT od wydatków związanych z samochodem osobowym używanym wyłącznie do celów służbowych wynika z decyzji podjętej przez podatnika o nieprowadzeniu ewidencji przebiegu pojazdu. Przy czym decyzja podjęta na potrzeby VAT nie jest odzwierciedleniem rzeczywistego wykorzystywania samochodu osobowego. Tymczasem rzeczywiste wykorzystywanie tego pojazdu przesądza o tym, czy wydatek z nim związany może być kosztem podatkowym, czy nie.

Przedsiębiorca wykorzystujący wyłącznie na potrzeby działalności gospodarczej samochód osobowy w ramach leasingu operacyjnego, o którym mowa w art. 23b updof, może zaliczyć do kosztów podatkowych zarówno raty leasingowe, jak i inne wydatki związane z użytkowaniem tego pojazdu.

W stosunku do leasingowanych samochodów osobowych nie ma obowiązku prowadzenia na potrzeby podatku dochodowego ewidencji przebiegu pojazdu i rozliczania kosztów używania tych aut w ramach tzw. kilometrówki. Tak wynika z art. 23 ust. 3b updof. Toteż korzystający może zaliczać do kosztów podatkowych wydatki związane z użytkowaniem leasingowanego samochodu osobowego, o ile wydatki te spełniają kryteria do uznania ich za koszty podatkowe. Ograniczenie obejmuje jedynie składki na ubezpieczenia samochodów osobowych o znacznej wartości, tj. samochodów, których wartość przyjęta na potrzeby ubezpieczenia przekracza 20.000 euro (art. 23 ust. 1 pkt 47 updof). W praktyce ograniczenie to dotyczy składek na ubezpieczenie AC oraz ewentualnie inne ubezpieczenie, w którym określana jest wartość samochodu.

Kosztem podatkowym jest również nieodliczony VAT od wydatków na leasingowany samochód. Jak bowiem wynika z art. 23 ust. 1 pkt 43 lit. a tiret drugie updog, za koszt uzyskania przychodów uważa się podatek naliczony w tej części, w której zgodnie z przepisami o podatku od towarów i usług podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty lub zwrot różnicy podatku od towarów i usług – jeżeli naliczony podatek od towarów i usług nie powiększa wartości środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej.

Zastosowanie tej zasady do podatników, którzy nie mogą korzystać ze 100% odliczenia podatku VAT od wydatków związanych z używaniem samochodu osobowego wykonywanego w prowadzonej działalności gospodarczej, potwierdzają organy podatkowe (por. interpretacje indywidualne Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 21 lipca 2014 r., nr IBPBI/1/415-429/14/ESZ oraz z 18 lutego 2015 r., nr IBPBI/1/415-1412/14/AP).

8. Wydatki na eksploatację samochodu wykupionego z leasingu

Spółka z o.o. wykupiła samochód osobowy po zakończeniu umowy leasingu operacyjnego. Ze względu na niską wartość początkową (poniżej 3.500 zł) nie wprowadziła go do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Czy wydatki ponoszone na eksploatację takiego pojazdu są kosztem uzyskania przychodów bez konieczności prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu?

 Spółka nie musi prowadzić ewidencji przebiegu pojazdu dla przedmiotowego samochodu osobowego, by wydatki ponoszone na jego eksploatację zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów.

W przypadku gdy wartość początkowa wykupionego z leasingu samochodu nie przekracza 3.500 zł, wydatki na jego nabycie spółka mogła zaliczyć bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodu w miesiącu oddania go do używania, albo wprowadzić go do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych i:

- amortyzować na zasadach ogólnych lub
- dokonać jednorazowego odpisu amortyzacyjnego w miesiącu oddania samochodu do używania, albo w miesiącu następnym.

Nie uważa się za koszty uzyskania przychodów wydatków z tytułu kosztów używania, dla potrzeb działalności gospodarczej, samochodów osobowych niestanowiących składników majątku podatnika – w części przekraczającej limit tzw. „kilometrówki” (czyli kwoty wynikającej z pomnożenia liczby kilometrów faktycznego przebiegu pojazdu dla celów podatnika oraz stawki za jeden kilometr przebiegu, określonej w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra). Koszty używania wymienionych samochodów ujmowane są w kosztach podatkowych do wysokości „kilometrówki” pod warunkiem, że podatnik prowadzi ewidencję przebiegu pojazdu. Wynika to z art. 16 ust. 1 pkt 51 i ust. 5 updog.

Powołane ograniczenie ma więc zastosowanie jedynie w odniesieniu do samochodów osobowych niestanowiących składników majątku podatnika. Natomiast nabyty samochód osobowy będący własnością spółki z o.o. stanowi składnik jej majątku i w konsekwencji art. 16 ust. 1 pkt 51 updog nie będzie mieć zastosowania.

Reasumując, niezależnie od tego, czy samochód osobowy o wartości początkowej nieprzekraczającej 3.500 zł, stanowiący składnik majątku spółki z o.o., zostanie wprowadzony do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, czy też nie, koszty

związane z użytkowaniem tego pojazdu mogą zostać zaliczone do kosztów podatkowych w pełnej wysokości.

9. Koszty dotyczące auta zastępczego udostępnianego na czas serwisowania leasingowanego samochodu

W prowadzonej działalności gospodarczej spółka używa samochód osobowy na podstawie umowy leasingu operacyjnego. Jest również związana z leasingodawcą umową na obsługę serwisową tego samochodu. Za usługi serwisowe, do których należy m.in. zapewnienie samochodu zastępczego, opłaca ryczałt miesięczny. Czy taka zryczałtowana opłata oraz koszty używania samochodu zastępczego są kosztami uzyskania przychodów w pełnej wysokości, czy do wysokości kilometrówki?

 W tym przypadku kosztami podatkowymi będą zarówno zryczałtowana opłata serwisowa, jak też faktycznie poniesione wydatki z tytułu używania samochodu zastępczego.

Ogólne przesłanki zaliczania kosztów związanych z działalnością gospodarczą do kosztów uzyskania przychodów określa art. 22 ust. 1 updof i art. 15 ust. 1 updop. Na ich podstawie, za koszty uzyskania przychodów uważa się koszty poniesione w celu:

- osiągnięcia przychodów lub
- zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów,

o ile nie są wymienione w art. 23 updof i art. 16 ust. 1 updop.

W odniesieniu do stanu faktycznego opisanego w pytaniu kryteria uznania za koszt podatkowy spełnia zryczałtowana opłata za usługi serwisowe. Należy mieć na uwadze, że umowa leasingu daje podatnikowi prawo korzystania z samochodu osobowego, który wykorzystuje on na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej. Skoro więc ta umowa obliguje podatnika do poddawania samochodu leasingowanego usługom serwisowym, to wydatek ponoszony w celu zapewnienia na ten czas samochodu zastępczego jest racjonalny i gospodarczo uzasadniony.

Tak więc zryczałtowaną opłatę ponoszoną na podstawie umowy serwisowej, gwarantującej prawo do korzystania z samochodu zastępczego, podatnik może ujmować do kosztów uzyskania przychodów w pełnej wysokości. Należy dodać, że w odniesieniu do tej opłaty oraz kosztów używania samochodu zastępczego nie będzie miał zastosowania art. 23 ust. 1 pkt 46 updof i art. 16 ust. 1 pkt 51 updop. Z powołanych przepisów wynika odpowiednio, że nie uważa się za koszty uzyskania przychodów kosztów używania:

- niewprowadzonego do ewidencji środków trwałych samochodu osobowego, w tym także stanowiącego własność osoby prowadzącej działalność gospodarczą, dla potrzeb działalności gospodarczej podatnika,
- dla potrzeb działalności gospodarczej, samochodów osobowych niestanowiących składników majątku podatnika,

w części przekraczającej kwotę wynikającą z pomnożenia liczby kilometrów faktycznego przebiegu pojazdu oraz stawki za 1 km przebiegu, określonej w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra.

W opisanej sytuacji istotne znaczenie ma okoliczność, że samochód zastępczy jest udostępniany w miejsce samochodu leasingowanego. Organy podatkowe uważają, że w ta-

kim przypadku koszty związane z używaniem samochodu zastępczego można ujmować do kosztów uzyskania przychodów na takich samych zasadach, jak koszty z tytułu używania samochodu leasingowanego (por. interpretację indywidualną Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z 29 stycznia 2014 r., nr ILPB3/423-505/13-4/JG). Stosownie natomiast do art. 23 ust. 3b updog i art. 16 ust. 3b updog, ograniczenie w rozliczaniu kosztów używania samochodu osobowego do wysokości kilometrówki nie dotyczy samochodu osobowego będącego przedmiotem umowy leasingu spełniającej warunki określone w art. 23a pkt 1 updog i art. 17a pkt 1 updog.

Tym samym należy stwierdzić, że jeżeli leasingodawca zapewnia samochód zastępczy na czas serwisowania samochodu leasingowanego, podatnik (korzystający) ma prawo ujmować w kosztach uzyskania przychodów, w pełnej wysokości, opłatę za obsługę serwisową oraz koszty związane z używaniem samochodu zastępczego. Jest on również zwolniony z obowiązku prowadzenia ewidencji przebiegu pojazdu dla używanego samochodu zastępczego.

10. Przedterminowe zakończenie umowy leasingu

Czy w razie wcześniejszego zakończenia umowy leasingu samochodu osobowego, tzn. przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta, podatnik będzie musiał skorygować koszty leasingu wykazane w podatkowej księdze?

 W przypadku wcześniejszego rozwiązania umowy leasingu operacyjnego nie ma obowiązku korygowania kosztów uzyskania przychodów o opłaty z tytułu umowy leasingu, które poniesione zostały do dnia rozwiązania tej umowy.

W praktyce organów podatkowych prezentowany jest pogląd, że jeżeli w momencie zawarcia umowy spełniała ona warunki uznania jej za umowę leasingu operacyjnego, to jej wcześniejsze zakończenie (rozwiązanie) jest podatkowo obojętne. Podatnik, który w okresie trwania takiej umowy, ujmował do kosztów uzyskania przychodów związane z nią opłaty, nie ma obowiązku korygowania kosztów o wartość tych opłat (por. interpretację indywidualną Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 10 czerwca 2014 r., nr ITPB1/415-352/14/WM).

Ostrożnie należy natomiast oceniać możliwość uznania za koszty uzyskania przychodów wydatków ponoszonych w następstwie przedterminowego zakończenia umowy leasingu. Warto zwrócić uwagę, że Dyrektor Izby Skarbowej w Łodzi w interpretacji indywidualnej z 7 lutego 2014 r., nr ITPB3/423-436/13-4/GG uznał, że możliwość uznania za koszty podatkowe dodatkowych opłat naliczonych przez leasingodawcę w przypadku rozwiązania umowy leasingu przed upływem terminu, na który zostały zawarte, jest uzależniona od wykazania ich związku z przychodami podatnika. Z kolei Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie w interpretacji indywidualnej z 12 kwietnia 2012 r., nr IPPB3/423-35/12-2/GJ ocenił, że nie można uznać za koszty uzyskania przychodów odszkodowania z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy leasingu, gdyż poniesienie tego rodzaju wydatku jest wynikiem ryzyka związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej. Niekorzystnych dla podatnika skutków decyzji biznesowych nie można zdaniem tego organu przenosić na Skarb Państwa poprzez pomniejszanie dochodu stanowiącego podstawę opodatkowania.

Także sądy administracyjne nie są zgodne co do tego, czy opłata (kara) za wcześniejsze rozwiązanie umowy podlega zaliczeniu do kosztów podatkowych. NSA w wyroku z 17 stycznia 2012 r., sygn. akt II FSK 1365/10 opowiedział się za możliwością uznania za koszt podatkowy kary umownej za zerwanie umowy leasingu, w sytuacji gdy składnik majątku przestaje

być wykorzystywany do działalności gospodarczej, a zapłata kary pozwala „zaoszczędzić” na pozostałych do zapłaty ratach leasingowych. Z kolei NSA w wyroku z 20 lipca 2011 r., sygn. akt II FSK 460/10 uznał, że kary umowne i odszkodowania, będące następstwem odstąpienia od umowy, nie stanowią kosztów uzyskania przychodu ze względu na brak przesłanki działania w celu osiągnięcia przychodu, zabezpieczenia lub zachowania jego źródeł.

11. Samochód wykupiony z leasingu może być towarem handlowym

W styczniu 2015 r. dokonaliśmy terminowego wykupu samochodu osobowego z leasingu operacyjnego. W momencie wykupu nosiliśmy się z zamiarem sprzedaży samochodu i nadal szukamy nabywcy, dlatego samochód po wykupie nie został wprowadzony do ewidencji środków trwałych, lecz widnieje jako towar na magazynie. Czy takie postępowanie jest prawidłowe?

 Tak, samochód wykupiony z leasingu operacyjnego może zostać uznany za towar handlowy.

Jak wynika z art. 22a updof i art. 16a updop, amortyzacji podlegają m.in. środki transportu, jeżeli:

- stanowią przedmiot własności lub współwłasności podatnika,
- zostały nabyte lub wytworzone we własnym zakresie,
- są kompletne i zdadne do użytku w dniu przyjęcia do używania,
- przewidywany okres ich używania jest dłuższy niż rok,
- są wykorzystywane przez podatnika na potrzeby związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą (albo oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy, leasingu).

Spełnienie wymienionych kryteriów oznacza, że dany składnik majątkowy stanowi środek trwały i powinien zostać ujęty w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Wyjątek stanowią tzw. niskocenne składniki majątkowe, tzn. takie, których wartość początkowa nie przekracza 3.500 zł. W tym przypadku podatnik samodzielnie rozstrzyga, czy składniki te uzna za środki trwałe i będzie je amortyzował, czy też wydatki na ich nabycie rozliczy bezpośrednio w kosztach podatkowych.

Jak wynika bowiem z art. 22f ust. 3 updof i art. 16f ust. 3 updop, gdy wartość początkowa środka trwałego albo wartości niematerialnej i prawnej w dniu przyjęcia do używania jest równa lub niższa niż 3.500 zł, podatnicy, z zastrzeżeniem odpowiednio art. 22d ust. 1 updof i art. 16d ust. 1 updop, mogą dokonywać odpisów amortyzacyjnych na zasadach ogólnych albo jednorazowo – w miesiącu oddania do używania tego środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej, albo w miesiącu następnym.

Natomiast stosownie do art. 22d ust. 1 updof i art. 16d ust. 1 updop, podatnicy mogą nie dokonywać odpisów amortyzacyjnych od składników majątku, których wartość początkowa nie przekracza 3.500 zł. Wydatki poniesione na ich nabycie stanowią wówczas koszty uzyskania przychodów w miesiącu oddania ich do używania.

Jeśli opisany samochód nie jest wykorzystywany na potrzeby działalności gospodarczej, lecz został przeznaczony do sprzedaży, nie spełnia jednego z istotnych warunków do uznania go za środek trwały i może być ujęty jako towar handlowy.

12. Moment potrącenia kosztu z tytułu odszkodowania za utratę wartości przedmiotu leasingu

Spółka z o.o. posiada w leasingu operacyjnym samochody osobowe. Przy zwrocie samochodów obciążana jest odszkodowaniem za utratę wartości przedmiotu leasingu. Czy koszt ten należy rozpoznać w momencie zaksięgowania, czy w chwili zapłaty?

 W tym przypadku datę powstania kosztu podatkowego określa dzień ujęcia (zaksięgowania) kosztu w księgach rachunkowych.

W związku z tym, że wydatek, o którym mowa w pytaniu nie ma bezpośredniego wpływu na wysokość przychodu spółki, to po spełnieniu przesłanek określonych w art. 15 ust. 1 updop, będzie podlegał zaliczeniu w koszty uzyskania przychodów na podstawie art. 15 ust. 4d updop. Zgodnie z tym przepisem, koszty uzyskania przychodów, inne niż koszty bezpośrednio związane z przychodami, są potrącalne w dacie ich poniesienia. Jeżeli koszty te dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego, w takim przypadku stanowią koszty uzyskania przychodów proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą. Za dzień poniesienia kosztu uzyskania przychodów – stosownie do art. 15 ust. 4e updop – uważa się dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanej faktury (rachunku) albo innego dowodu w przypadku braku faktury (rachunku), z wyjątkiem sytuacji gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów. Zatem ujęcie (zaksięgowanie) kosztu w księgach rachunkowych określa datę powstania kosztu podatkowego.

Moment zapłaty ma znaczenie dla ewentualnej korekty kosztów z tytułu tzw. zatorów płatniczych.

Warto wspomnieć, że stosownie do art. 15b updop, na podatnikach, którzy zaliczyli do kosztów uzyskania przychodów kwoty wynikające z faktury, rachunku, umowy albo innego dokumentu stanowiącego dowód księgowy – ciąży obowiązek zmniejszenia kosztów podatkowych, jeżeli nie uregulowali tego zobowiązania:

- w terminie 30 dni od daty upływu terminu płatności – jeżeli nie przekracza on 60 dni, bądź
- przed upływem 90 dni od daty zaliczenia go do kosztów podatkowych, gdy termin płatności oznaczony na fakturze bądź rachunku (albo w innym dokumencie) jest dłuższy niż 60 dni.

Zmniejszenia kosztów należy dokonać w tym miesiącu, w którym upływa odpowiednio termin 30 dni od daty upływu terminu płatności albo 90 dni od daty zaliczenia kwoty zobowiązania do kosztów uzyskania przychodów. Jeżeli po dokonaniu zmniejszenia kosztów zobowiązanie zostanie uregulowane, to podatnik może je ponownie zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów (w miesiącu, w którym ureguje zobowiązanie).

Natomiast jeżeli w miesiącu, w którym wystąpi obowiązek zmniejszenia kosztów uzyskania przychodów, podatnik nie poniósł tych kosztów lub poniesione koszty były niższe od kwoty zmniejszenia – to wówczas ma on obowiązek zwiększyć przychody o kwotę, o którą nie zostały zmniejszone koszty uzyskania przychodów.

Należy zaznaczyć, że przepisy art. 15b updop i art. 24d updof od 1 stycznia 2016 r. ulegają uchyleniu, jednak podatnicy, którzy przed tym dniem w oparciu o te przepisy dokona-

ją zmniejszenia kosztów uzyskania przychodów albo zwiększenia przychodów, będą mogli, po zapłaceniu zobowiązań kontrahentowi, zwiększyć koszty uzyskania przychodów.

13. Faktura za leasing dokumentująca usługę podlegającą wykonaniu w miesiącu następnym

Podatnik prowadzący podatkową księgę przychodów i rozchodów ewidencjonuje koszty uzyskania przychodów metodą memoriałową. Kiedy powstanie i pod jaką datą powinien być zaksięgowany koszt z tytułu raty leasingu operacyjnego maszyny, jeżeli faktura dokumentująca sprzedaż usługi za dany miesiąc jest wystawiana przez leasingodawcę na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego?

 Zasadniczo koszt z tytułu raty leasingowej będzie powstawał w dacie wystawienia faktury przez leasingodawcę. Podatnik pod tą datą powinien wpisywać koszt do podatkowej księgi. Wyjątek stanowi wystawiona w roku podatkowym faktura za ratę leasingową dotyczącą następnego roku, którą należy zaksięgować w podatkowej księdze zaprowadzonej na następny rok podatkowy.

U przedsiębiorcy, który na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej używa maszynę na podstawie umowy leasingu spełniającej warunki określone w art. 23b ust. 1 pkt 1 i 3 updof, ustalone w takiej umowie opłaty leasingowe stanowią koszty uzyskania przychodów.

Koszty, o których mowa wykazuje się w podatkowej księdze przychodów i rozchodów w kolumnie 13 „pozostałe wydatki”. Przy czym, stosownie do § 17 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1037), zapisów dotyczących tych wydatków należy dokonać z uwzględnieniem zasad określonych w art. 22 updof. Przepis ten wskazuje m.in. zasady potrącalności kosztów.

Metodę memoriałową ujmowania kosztów w podatkowej księdze określa art. 22 ust. 5-5c i 6 updof. Aby wpisać do księgi koszt zgodnie z tą metodą, trzeba wpiery ustalić czy jest on bezpośrednio, czy pośrednio związany z przychodami.

Koszty bezpośrednio związane z przychodami, co do zasady, są potrącane w roku podatkowym, w którym uzyskano odpowiadające im przychody (art. 22 ust. 5 updof). Z kolei koszty inne niż bezpośrednio związane z przychodami generalnie są potrącane w roku, w którym zostały poniesione. Jeżeli jednak koszty te dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego, w takim przypadku stanowią koszty uzyskania przychodów proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą (art. 22 ust. 5c updof). Za datę poniesienia tzw. kosztów pośrednich uważa się dzień wystawienia faktury (rachunku) lub innego dowodu stanowiącego podstawę do zaksięgowania (ujęcia) kosztu w podatkowej księdze (art. 22 ust. 6b updof).

Raty leasingowe kwalifikują się do kosztów pośrednio związanych z przychodami. Oznacza to, że w opisanym przypadku koszt z tytułu raty leasingu będzie powstawał co miesiąc w dacie oznaczonej na fakturze jako data wystawienia tego dokumentu. Podatnik powinien więc poszczególne raty leasingowe ujmować w trakcie roku podatkowego w podatkowej księdze w dacie wystawienia faktury będącej podstawą dokonywanego zapisu. Bez znaczenia dla momentu powstania i zaksięgowania wspomnianych kosztów pozostaje okoliczność, że faktury wystawiane przez leasingodawcę dokumentują sprzedaż usługi leasingu, która będzie miała miejsce dopiero w następnym miesiącu.

Należy jednak zwrócić uwagę, że warunkiem ewidencjonowania kosztów metodą memoriałową w podatkowych księgach jest prowadzenie ich w taki sposób, by w każdym roku podatkowym księgi te umożliwiały wyodrębnienie kosztów uzyskania przychodów odnoszących się tylko do tego roku podatkowego (art. 22 ust. 6 updof). Stąd wniosek, że jeżeli podatnik otrzyma fakturę wystawioną w grudniu dokumentującą sprzedaż usługi leasingu za styczeń następnego roku, to koszt wynikający z tej faktury powinien ująć w podatkowej księdze w kosztach stycznia następnego roku.

Przykład

Podatnik wykorzystuje w działalności gospodarczej maszynę, którą wziętą w leasing na podstawie umowy zawartej w październiku 2015 r.

Leasingodawca, zgodnie z umową, wystawił fakturę za ratę leasingową dotyczącą listopada 2015 r. w ostatnim dniu roboczym miesiąca poprzedzającego dany miesiąc, czyli 30 października 2015 r. Termin zapłaty raty leasingowej określony w fakturze upływał 10 listopada 2015 r.

Podatnik w podatkowej księdze prowadzonej metodą memoriałową zaksięgował koszt w październiku 2015 r., wpisując w kolumnie 2 „Data zdarzenia gospodarczego” dzień wystawienia faktury, tj. 30 października 2015 r.

Z kolei wystawioną 31 grudnia 2015 r. fakturę za ratę leasingową dotyczącą stycznia 2016 r. podatnik będzie obowiązany zaksięgować w podatkowej księdze zaprowadzonej na 2016 r. W kolumnie 2 tej księgi powinien wpisać datę 1 stycznia 2016 r.

14. Opłata wstępna w podatkowej księdze

Umowa leasingu operacyjnego samochodu zawarta w ramach działalności gospodarczej warunkowała wydanie jej przedmiotu od uiszczenia wstępnej opłaty leasingowej. Czy podatnik postąpił prawidłowo, wykazując jednorazowo w podatkowej księdze całą wartość tej opłaty?

 Tak, podatnik mógł zaksięgować jednorazowo pełną kwotę poniesionej opłaty, niezależnie od metody ewidencjonowania kosztów w podatkowej księdze.

Wydatki związane z realizacją umowy leasingu, o której mowa w art. 23b ust. 1 pkt 1 i 3 updof, są kosztami uzyskania przychodów. W sytuacji gdy przedmiot leasingu jest używany na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, wspomniane koszty podlegają ewidencjonowaniu w podatkowej księdze. Generalnie zapisów dotyczących tego rodzaju kosztów dokonuje się w kolumnie 13 księgi – „pozostałe wydatki” jeden raz dziennie, po zakończeniu dnia, nie później niż przed rozpoczęciem działalności w dniu następnym, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 22 updof (§ 17 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów – Dz. U. z 2014 r. poz. 1037 – oraz ust. 13 objaśnień zawartych w załączniku nr 1 do tego rozporządzenia).

Wstępna opłata leasingowa stanowi koszt inny niż bezpośrednio związany z przychodami. Tego rodzaju koszty u podatników, którzy w podatkowej księdze ewidencjonują koszty metodą kasową, podlegają potrąceniu w dniu poniesienia, czyli na dzień wystawienia faktury (rachunku) lub innego dowodu stanowiącego podstawę do zaksięgowania (ujęcia) kosz-

tu (art. 22 ust. 4 i 6 updof). Według tej zasady rozliczają koszty niezwiązane bezpośrednio z przychodami również podatnicy stosujący memoriałową metodę ewidencji kosztów. Jednak w ich przypadku, gdy koszty dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego, zachodzi konieczność ich rozliczenia proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą (art. 22 ust. 5c w związku z ust. 6 updof).

Z okoliczności przedstawionych w pytaniu wynika, że uiszczenie wstępnej opłaty leasingowej warunkowało wydanie przedmiotu leasingu i dalszą realizację umowy. To wskazuje, że opłata miała charakter samoistny, a wydatek związany z jej poniesieniem był kosztem jednorazowym. Tym samym należy uznać, że niezależnie od metody ewidencjonowania kosztów podatnik miał prawo jednorazowo wykazać pełną kwotę tej opłaty w podatkowej księdze, w dacie wystawienia faktury dokumentującej jej poniesienie.

15. Przychód z odpłatnego zbycia leasingowanego samochodu a uproszczone zaliczki na podatek

Przedsiębiorca będący osobą fizyczną po zakończeniu umowy leasingu operacyjnego wykupił w czerwcu 2015 r. samochód osobowy będący przedmiotem tej umowy i w dalszym ciągu używał go na potrzeby prowadzonej działalności. W listopadzie 2015 r. uzyskał przychód ze sprzedaży tego samochodu. Przy czym w 2015 r. zaliczki z działalności gospodarczej opłaca w formie uproszczonej. Czy w tej sytuacji przychód uzyskany ze zbycia samochodu będzie podlegał rozliczeniu dopiero w zeznaniu podatkowym?

 U podatnika opłacającego zaliczki na podatek dochodowy w formie uproszczonej, uzyskiwane w trakcie roku podatkowego faktyczne przychody z działalności gospodarczej, nie wpływają na wymiar tych zaliczek. Przychody te mają natomiast wpływ na wymiar podatku należnego za rok podatkowy ustalanego w zeznaniu podatkowym.

Zaliczki w formie uproszczonej to jeden ze sposobów opłacania zaliczek na podatek dochodowy. Na warunkach i zasadach określonych w art. 44 ust. 6b-6i updof mogą z niego korzystać podatnicy prowadzących działalność gospodarczą.

Uproszczenie przy opłacaniu zaliczek sprowadza się do sposobu obliczenia ich wysokości. Zaliczkę stanowi 1/12 część kwoty obliczonej, przy zastosowaniu obowiązującej skali podatkowej lub stawki podatku liniowego, od dochodu z działalności gospodarczej wykazanego w zeznaniu **PIT-36** lub **PIT-36L** złożonym w roku poprzedzającym dany rok podatkowy lub w roku poprzedzającym dany rok podatkowy o dwa lata.

Oznacza to, że w trakcie roku podatkowego na wysokość opłacanej zaliczki w formie uproszczonej nie mają wpływu dokonane przez podatnika operacje i zdarzenia gospodarcze skutkujące uzyskaniem przychodów lub poniesieniem kosztów w związku z prowadzoną działalnością. Rozliczenie podatku należnego od dochodu faktycznie uzyskanego w roku podatkowym następuje dopiero w zeznaniu podatkowym.

Zatem, niezależnie od tego jakie przychody w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą podatnik uzyskał w listopadzie 2015 r., co do zasady, zaliczkę w formie uproszczonej za ten miesiąc powinien uiścić w terminie do 21 grudnia 2015 r. (20 grudnia 2015 r. przypada w niedzielę) w takiej samej wysokości, jak zaliczki za poprzednie miesiące danego roku podatkowego. Rzeczywisty dochód uzyskany w 2015 r. podatnik musi wykazać i rozliczyć w zeznaniu podatkowym.

16. Opłaty leasingowe w okresie przerwy w użytkowaniu przedmiotu leasingu

Spółka z o.o. prowadzi działalność polegającą na wydobywaniu kruszywa naturalnego. Kilka lat temu podpisała umowę leasingu operacyjnego na koparkę. Od paru miesięcy koparka nie jest użytkowana z powodu wyczerpania eksploatowanego złoża. Spółka czyni starania, by kontynuować swoją działalność. Czy opłaty leasingowe dotyczące czasowo nieużywanej koparki może zaliczać do kosztów podatkowych?

 Opłaty ustalone w umowie leasingu są kosztem podatkowym także w okresie przerwy w użytkowaniu koparki.

Opłaty ustalone w umowie tzw. leasingu operacyjnego, ponoszone w podstawowym okresie umowy przez korzystającego z tytułu używania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych stanowią przychód finansującego (leasingodawcy) i koszt uzyskania przychodów korzystającego (leasingobiorcy), jeżeli spełnione są warunki określone w art. 17b ust. 1 updop. Przy czym takie skutki podatkowe wystąpią, o ile finansujący w dniu zawarcia umowy nie korzystał ze zwolnień wymienionych w art. 17b ust. 2 updop.

W opisanej sytuacji pomimo czasowego nieużywania przedmiotu leasingu, spółka jest zobowiązana na mocy zawartej umowy leasingowej do zapłaty rat leasingowych. Opłaty ustalone w umowie leasingu, ponoszone przez spółkę w podstawowym okresie umowy są u niej kosztem uzyskania przychodu na podstawie powołanego art. 17b ust. 1 updop. Ponadto ponoszone są w celu uzyskania przychodów, gdyż dotyczą koparki, która już przyczyniła się do uzyskania przychodów ze sprzedaży wydobytego przy jej użyciu kruszywa, a także może przyczynić się w przyszłości do osiągnięcia przychodów. Wobec tego spełnione są warunki określone w art. 15 ust. 1 updop.

III. PRZEGLĄD INTERPRETACJI PODATKOWYCH

1. Potrącenie opłaty wstępnej

Ewidencjonowanie w księgach rachunkowych opłaty wstępnej i prowizji proporcjonalnie w odniesieniu do długości trwania umowy powinno znaleźć odzwierciedlenie również w podatkowym ujęciu tych kosztów.

Z uzasadnienia

„Zgodnie z art. 22 ust. 5 ww. ustawy (tj. updof – przyp. autora), u podatników prowadzących księgi rachunkowe, koszty uzyskania przychodów bezpośrednio związane z przychodami, poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy oraz w roku podatkowym, są potrącalne w tym roku podatkowym, w którym osiągnięte zostały odpowiadające im przychody, z zastrzeżeniem ust. 5a i 5b. W myśl natomiast art. 22 ust. 5c ww. ustawy, koszty uzyskania przychodów, inne niż koszty bezpośrednio związane z przychodami, są potrącalne

w dacie ich poniesienia. Jeżeli koszty te dotyczą okresu przekraczającego rok podatkowy, a nie jest możliwe określenie, jaka ich część dotyczy danego roku podatkowego, w takim przypadku stanowią koszty uzyskania przychodów proporcjonalnie do długości okresu, którego dotyczą. Przy czym, w myśl art. 22 ust. 5d ww. ustawy, za dzień poniesienia kosztu uzyskania przychodów, z zastrzeżeniem ust. 5e, 6ba, 6bb i 7b, uważa się dzień, na który ujęto koszt w księgach rachunkowych (zaksięgowano) na podstawie otrzymanej faktury (rachunku), albo dzień, na który ujęto koszt na podstawie innego dowodu w przypadku braku faktury (rachunku), z wyjątkiem sytuacji gdy dotyczyłoby to ujętych jako koszty rezerw albo biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów.

(...) Mając powyższe na względzie, wskazać należy, że co do zasady, opłaty wstępne mają charakter opłat samoistnych bezzwrotnych, nieprzypisanych do poszczególnych rat leasingowych, natomiast ich poniesienie jest warunkiem koniecznym do realizacji umowy leasingu. Opłaty takie wnosi leasingobiorca zanim leasing zostanie uruchomiony i to właśnie od ich wniesienia zależy, czy do leasingu w ogóle dojdzie.

W przypadku, gdy w umowie leasingu nie znajduje się zapis, zgodnie z którym opłaty te są opłatami na poczet usługi wykonywanej przez okres jej trwania, to należy je uznać za koszt jednorazowy, w momencie poniesienia. Nie ma wówczas podstaw, by traktować je jako koszt, który dotyczy okresu przekraczającego rok podatkowy. Taka kwalifikacja oznaczałaby, że nie ma żadnej różnicy między opłatami wstępnymi a jednorazową płatnością z tytułu świadczenia usługi leasingu za cały okres trwania tej umowy uiszczoną z góry. Fakt, że opłaty wstępne są warunkiem zawarcia umowy leasingu, nie musi oznaczać, że dotyczą one całego okresu trwania umowy.

Mając na względzie treść ww. przepisów, w odniesieniu do zasad wyrażonych w cyt. art. 22 ust. 5d ww. ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, stwierdzić jednak należy, że przyporządkowanie księgowo danego kosztu do okresu sprawozdawczego zgodnie z przepisami o rachunkowości, pozwala na określenie dnia, na który ujęto ten koszt w księgach rachunkowych w rozumieniu cyt. art. 22 ust. 5d ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Nie sposób bowiem zgodzić się z twierdzeniem Wnioskodawcy, że dla celów zaliczania wydatków do kosztów uzyskania przychodu u podatników, prowadzących księgi rachunkowe bez znaczenia są przepisy ustawy o rachunkowości, gdyż koszty te potrąca się w oparciu o art. 22 ust. 6b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Przepis ten stanowi, że za dzień poniesienia kosztu uzyskania przychodów w przypadku podatników, o których mowa w ust. 6, z zastrzeżeniem ust. 5e, 6ba, 6bb i 7b, uważa się dzień wystawienia faktury (rachunku) lub innego dowodu stanowiącego podstawę do zaksięgowania (ujęcia) kosztu. Dotyczy on zatem podatników, o których mowa w art. 22 ust. 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, a więc podatników ewidencjonujących zdarzenia gospodarcze, wynikające z prowadzonej działalności gospodarczej w podatkowej księdze przychodów i rozchodów – a nie jak Wnioskodawca w księgach rachunkowych. Podatnicy prowadzący księgi rachunkowe zobowiązani są zaliczać koszty pośrednie do podatkowych kosztów uzyskania przychodów na podstawie cyt. art. 22 ust. 5d ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, a zatem w momencie ujęcia ich w księgach rachunkowych (prowadzonych zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości).

Tym samym w ocenie tut. Organu ustawodawca przesądził, że koszty uzyskania przychodów, w przypadku podatników prowadzących księgi rachunkowe, rozpoznawane są nie na zasadzie kasowej (a więc z momentem faktycznego poniesienia danego wydatku lub kosztu przez podatnika skutkującego uszczupleniem majątku podatnika), lecz na zasadzie

memoriałowej (a więc z momentem księgowego poniesienia danego wydatku lub kosztu przez podatnika).

Stwierdzić należy więc, że z treści przywołanych przepisów wynika podstawowa reguła, wskazująca, że moment uznania wydatku za koszt podatkowy jest w obecnym stanie prawnym uzależniony od uznania go za taki koszt w ujęciu bilansowym. Ujęcie (zaksięgowanie) kosztu w księgach rachunkowych określa więc datę powstania kosztu podatkowego. Przepisy ustawy o rachunkowości decydują, na który dzień ujmuje się w księgach rachunkowych koszt, a tym samym przesadzają o dacie poniesienia kosztu podatkowego, z zastrzeżeniem rezerw i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów (każda jednostka powinna określić zasady rozliczania kosztów w polityce rachunkowości). Tym samym, zdaniem tut. Organu, stosowany przez Wnioskodawcę sposób rozliczania kosztów dla celów bilansowych powinien znaleźć odzwierciedlenie w sposobie zaliczania danych wydatków do kosztów uzyskania przychodów dla celów podatkowych”.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 28 maja 2015 r., nr IBPB-1-1/4511-93/15/DW)

2. AC w racie leasingowej

Jeżeli u leasingobiorcy opłata poniesiona przez leasingodawcę na ubezpieczenie samochodu, będącego przedmiotem zawartej umowy leasingu jest jednym z elementów kalkulacyjnych rat czynszu leasingowego, a nie składką na ubezpieczenie samochodu osobowego, to cała rata w wartości netto podanej na fakturze, zawierająca jeden z elementów kalkulacji w postaci składki na ubezpieczenie, będzie stanowiła koszt podatkowy.

Z uzasadnienia

„Z przedstawionego we wniosku oraz jego uzupełnieniu stanu faktycznego wynika, że Wnioskodawca w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wykorzystuje samochód osobowy na podstawie zawartej umowy leasingu operacyjnego. Wartość ww. samochodu przekracza równowartość 20.000 euro. Umowa leasingu operacyjnego spełnia wszystkie wymogi określone w art. 23b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Składka na ubezpieczenie samochodu (OC, AC, NNW, ochrona prawna) została opłacona przez finansującego i stanowi jeden z elementów kalkulacji raty leasingowej (została doliczona do rat leasingowych). Na otrzymywanych od leasingodawcy miesięcznych fakturach widnieje tylko łączna kwota raty w wartości netto (bez wyodrębnienia kwoty ubezpieczenia), powiększona o należny podatek VAT. Umowa ubezpieczenia samochodu, będącego przedmiotem leasingu operacyjnego została zawarta z firmą ubezpieczeniową przez finansującego (leasingodawcę).

Mając powyższe na względzie, stwierdzić należy, że skoro (jak wynika z wniosku) umowa ubezpieczenia samochodu, będącego przedmiotem leasingu operacyjnego została zawarta z firmą ubezpieczeniową przez finansującego (leasingodawcę), a wartość tego ubezpieczenia jest jedynie jednym z elementów kalkulacji wysokości rat leasingowych, które Wnioskodawca zobowiązany jest spłacać, to w sprawie będącej przedmiotem niniejszego wniosku nie znajdzie zastosowania ograniczenie wynikające z art. 23 ust. 1 pkt 47 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W konsekwencji, jeżeli w istocie umowa le-

asingu operacyjnego, o której mowa we wniosku spełnia wszystkie wymogi określone w (...) art. 23b ww. ustawy, to Wnioskodawca będzie mógł zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów prowadzonej działalności gospodarczej całą wartość rat leasingowych, w których wliczona została również wartość ubezpieczenia przedmiotu leasingu”.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 17 czerwca 2015 r., nr IBPBI/1/4511-288/15/AP)

3. Cena wykupu przedmiotu leasingu

Przepis art. 17c updop reguluje jedynie minimalną wartość ceny wykupu przedmiotu leasingu, natomiast nie odnosi się do maksymalnej ceny wykupu. Strony umowy leasingu mogą ustalić cenę wykupu w dowolnej kwocie, pod warunkiem że cena ta będzie wyższa od hipotetycznej wartości netto przedmiotu leasingu.

Z u z a s a d n i e n i a

„Warunki umowy kwalifikujące ją jako umowę leasingu operacyjnego zostały uregulowane w art. 17b ust. 1 ustawy CIT. Zgodnie z tym przepisem umowa zawarta z osobą inną niż osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej powinna spełniać następujące warunki:

- 1) umowa leasingu powinna zostać zawarta na czas oznaczony, stanowiący co najmniej 40% normatywnego okresu amortyzacji, jeżeli przedmiotem umowy leasingu są podlegające odpisom amortyzacyjnym rzeczy ruchome lub wartości niematerialne i prawne, albo została zawarta na okres co najmniej 5 lat, jeżeli jej przedmiotem są podlegające odpisom amortyzacyjnym nieruchomości,
- 2) suma ustalonych opłat w umowie leasingu pomniejszona o należny podatek od towarów i usług, odpowiada co najmniej wartości początkowej środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych.

Należy również wskazać, iż jedynym przepisem odnoszącym się do wysokości opłat leasingowych jest art. 17c ustawy CIT, zgodnie z którym w przypadku przeniesienia przez finansującego na korzystającego własności środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych będących przedmiotem umowy, o której mowa w art. 17b ust. 1 ustawy CIT, po upływie podstawowego okresu umowy leasingu, kosztem uzyskania przychodów przy ustalaniu dochodu ze sprzedaży jest rzeczywista wartość netto, natomiast przychodem ze sprzedaży jest wartość sprzedawanych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych wyrażona w cenie określonej w umowie sprzedaży, o ile cena ta nie jest niższa od hipotetycznej wartości netto środków trwałych.

Z przepisu tego wynika, iż aby przychodem finansującego z tytułu sprzedaży poleasingowej była cena wykupu wynikająca z umowy leasingu, cena ta musi być określona na poziomie nie niższym niż hipotetyczna wartość netto przedmiotu leasingu zdefiniowana jako wartość początkowa określona zgodnie z art. 16g ustawy CIT, pomniejszona, w przypadku środków trwałych, o odpisy amortyzacyjne obliczone według zasad określonych w art. 16k ust. 1 ustawy CIT z uwzględnieniem współczynnika 3.

(...) cena sprzedaży przedmiotu leasingu po zakończeniu umowy leasingu operacyjnego, ustalona w umowie między finansującym a Wnioskodawcą, będzie znacząco wyższa od hi-

potetycznej wartości netto przedmiotu leasingu, a więc w konsekwencji warunki ustalone w przedmiotowej umowie leasingu nie będą w żaden sposób sprzeczne z art. 17c ustawy CIT”.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z 7 kwietnia 2015 r., nr ILPB4/4510-1-20/15-2/MC)

4. Leasing znaku towarowego

Umowa używania znaku towarowego będzie stanowić umowę leasingu finansowego. W konsekwencji, ustalone w umowie opłaty w części stanowiącej spłatę wartości początkowej znaku przyjętej w spółce nie będą stanowić kosztów podatkowych. Kosztami tymi będą odpisy amortyzacyjne dokonywane od wartości początkowej znaku oraz części odsetkowe opłat leasingowych.

Z uzasadnienia

„Ze złożonego przez Spółkę wniosku wynika, że:

- umowa używania praw ochronnych do znaków towarowych będących wartościami niematerialnymi i prawnymi zostanie zawarta na czas określony, a planowany okres trwania umowy to minimum 5 lat,
- suma kapitałowych części opłat leasingowych, powiększona o cenę, po której Wnioskodawca (korzystający) ma prawo nabyć Znak po zakończeniu podstawowego okresu tej Umowy, będzie równa wartości rynkowej Znak, a w konsekwencji również wartości początkowej Znak przyjętej przez Sp. z o.o. w prowadzonej ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- umowa używania będzie przewidywać, że odpisów amortyzacyjnych dla celów podatkowych od wartości początkowej praw ochronnych do znaków towarowych dokonuje Wnioskodawca,
- umowa będzie przewidywać również harmonogram spłat z podziałem na część kapitałową i odsetkową.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że umowa używania praw ochronnych do znaków towarowych spełnia warunki, o których mowa w art. 17f ust. 1 pkt 1 i 3 updop.

W myśl art. 16b ust. 2 pkt 4 updop, amortyzacji podlegają również, z zastrzeżeniem art. 16c, niezależnie od przewidywanego okresu używania składniki majątku, wymienione w ust. 1, niestanowiące własności lub współwłasności podatnika, wykorzystywane przez niego na potrzeby związane z prowadzoną działalnością na podstawie umowy określonej w art. 17a pkt 1, zawartej z właścicielem lub współwłaścicielami albo uprawnionymi do korzystania z tych wartości – jeżeli zgodnie z przepisami rozdziału 4a odpisów amortyzacyjnych dokonuje korzystający – zwane także wartościami niematerialnymi i prawnymi.

Mając na uwadze powołane przepisy updop, po stronie korzystającego kosztem uzyskania przychodu są:

- tzw. odsetkowa część opłaty leasingowej, którą jest część opłaty przewyższająca kwotę stanowiącą spłatę wartości przedmiotu umowy, której jednak nie można utożsamiać z odsetkami w rozumieniu art. 12 ust. 4 pkt 2 updop,
- odpisy amortyzacyjne.

Reasumując stwierdzić należy, do kosztów uzyskania przychodów Wnioskodawcy mogą zostać zaliczone:

- część odsetkowa raty leasingowej uiszczanej na rzecz Spółki z o.o.,
- odpisy amortyzacyjne dokonywane zgodnie z przepisami updop”.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 25 sierpnia 2015 r., nr IBPB-1-2/4510-154/15/KP)

5. Zmiana podstawowego okresu umowy

Dla ustalenia przychodu z tytułu sprzedaży przedmiotu leasingu istotne znaczenie ma fakt sprzedaży przedmiotu po upływie podstawowego okresu umowy leasingu. W przypadku umowy leasingu operacyjnego należy w takim przypadku badać, czy po zmianie okresu obowiązywania umowy, spełnia ona nadal przesłanki określone w art. 17b updop. Jeżeli skrócenie okresu jej obowiązywania spowoduje, że umowa przestanie spełniać choćby jeden z warunków przewidzianych w tym przepisie (np. okaże się, że „nowy” okres obowiązywania jest krótszy od 40% normatywnego okresu amortyzacji), wówczas nie będzie mogła być traktowana jako umowa leasingu ze wszystkimi tego konsekwencjami.

Z uzasadnienia

„Zgodnie z art. 17a pkt 2 ustawy CIT przez podstawowy okres umowy leasingu »rozumie się (...) czas oznaczony, na jaki została zawarta ta umowa, z wyłączeniem czasu, na który może być przedłużona lub skrócona; w przypadku zmiany strony lub stron tej umowy podstawowy okres umowy uważa się za zachowany, jeżeli inne postanowienia umowy nie uległy zmianie«.

(...) wykładnia definicji »podstawowego okresu umowy leasingu« prowadzi do wniosku, że nie istnieją żadne przeszkody do zmiany w trakcie umowy czasu obowiązywania umowy. Za powyższym wnioskiem przemawia również wykładnia celowościowa i systemowa. (...)

Należy mieć na względzie, że dokonanie w trakcie trwania umowy zmiany podstawowego okresu umowy leasingu powoduje konieczność zweryfikowania, czy zawarta umowa nadal spełnia przesłanki do uznania jej za umowę Leasingu Operacyjnego w rozumieniu art. 17b ustawy CIT – z czym automatycznie wiąże się możliwość objęcia jej zakresem zastosowania art. 17c ustawy CIT. Jeżeli po skróceniu okresu, na jaki umowa została zawarta, nadal będzie ona spełniać wymogi, przewidziane w art. 17b ustawy CIT, to z punktu widzenia wykładni celowościowej brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do odmowy objęcia tej umowy zakresem zastosowania art. 17c ustawy CIT. Skoro skorzystanie z tego przepisu byłoby możliwe, gdyby strony od początku ustaliły taki właśnie okres obowiązywania umowy, to brak jest racjonalnych powodów, dla których miałyby to być niemożliwe w przypadku, gdy ten okres zostanie ustalony poprzez zmianę umowy w trakcie jej obowiązywania.

Analogiczny sposób wykładni należałoby przyjąć w przypadku umów leasingu finansowego, tj. wykładni przepisów art. 17f ustawy CIT oraz 17g ustawy CIT – należy przyjąć, że skrócenie okresu, na jaki została zawarta umowa leasingu finansowego nie będzie miało wpływu na możliwość określenia przychodu finansującego na podstawie art. 17g ust. 1 ustawy CIT, jeżeli po zmianie umowy będzie ona dalej spełniać przesłanki z art. 17f ustawy CIT”.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z 11 marca 2015 r., nr ILPB4/423-574/14-2/ŁM)

6. Raty leasingowe w świetle przepisów o tzw. zatorach płatniczych

W sytuacji opłacenia rat kapitałowych w terminach spłat, wynikających z harmonogramu i zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych przewyższających wartość zapłaconych leasingowych rat kapitałowych, konieczne jest skorygowanie miesięcznych odpisów amortyzacyjnych do wartości tych rat kapitałowych, bowiem tylko część kosztu została poniesiona.

Z uzasadnienia

„(...) nie sposób zgodzić się z Wnioskodawcą, że przepisy art. 24d ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie mają zastosowania do środków trwałych amortyzowanych na podstawie art. 22a ust. 2 pkt 3 ww. ustawy.

Z przedstawionego we wniosku stanu faktycznego wynika, że w 2013 r. Wnioskodawca w ramach prowadzonej działalności gospodarczej i na potrzeby tej działalności zawarł umowę leasingu finansowego, której przedmiotem jest samochód osobowy. Zgodnie z przepisami podatkowymi podlega on amortyzacji u korzystającego. (...)

Odnosząc treść cyt. wyżej przepisów do opisanego zdarzenia przyszłego podkreślić należy, że w opinii tut. Organu interpretacja przepisów dot. tzw. »zatorów płatniczych« nie może obywać się w oderwaniu od celu wprowadzenia tych regulacji. Jak wskazano celem zmian jest »poprawa płynności finansowej przedsiębiorców, ograniczenie zatorów płatniczych w gospodarce oraz zwiększenie dyscypliny płatniczej między przedsiębiorcami«. Tym samym – co do zasady – uregulowania te winny mieć zastosowanie do wszystkich wydatków (ujmowanych w kosztach uzyskania przychodów) wynikających z transakcji dokonywanych pomiędzy przedsiębiorcami. Oznacza to, że wbrew utartemu brzmieniu art. 24d ust. 6 i 7 ww. ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, przepisy te należy stosować nie tylko w odniesieniu do składników majątku trwałego stanowiących własność podatnika (wydatków z nimi związanych). Uregulowania te odnoszą się zatem nie tylko do środków trwałych, stanowiących własność podatnika, ale również do środków trwałych niestanowiących jego własności, w tym również do składników majątku będących przedmiotem tzw. umowy leasingu finansowego, które (na mocy art. 22a ust. 2 pkt 3 ww. ustawy), stanowią odrębną kategorię środków trwałych amortyzacji których dokonuje korzystający (Wnioskodawca).

W przypadku leasingu finansowego, poszczególne płatności przekazywane w trakcie realizacji umowy przez korzystającego finansującemu, składają się z części odsetkowej oraz części kapitałowej z tytułu spłaty wartości początkowej środka trwałego, będącego przedmiotem leasingu. Co do zasady, suma części rat kapitałowych składa się na wartość początkową środka trwałego, od której korzystający dokonuje odpisów amortyzacyjnych. W konsekwencji, obowiązek korekty kosztów uzyskania przychodów występuje wówczas, gdy wartość spłaconych rat kapitałowych jest niższa od sumy naliczonych odpisów amortyzacyjnych (zaliczonych do kosztów uzyskania przychodów).

Przy czym, pod względem określania terminów płatności każda rata powinna być ustalana i rozliczana odrębnie. Po uregulowaniu zobowiązań Wnioskodawca będzie miał prawo do zaliczenia do kosztów podatkowych dokonanych wcześniej zmniejszeń.

Podsumowując, w sytuacji opłacenia przez Wnioskodawcę rat kapitałowych w terminach spłat, wynikających z harmonogramu i zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów odpisów amortyzacyjnych przewyższających wartość zapłaconych leasingowych rat kapitałowych, ko-

nieczne jest skorygowanie miesięcznych odpisów amortyzacyjnych do wartości tych rat kapitałowych, bowiem tylko część kosztu została przez Wnioskodawcę poniesiona”.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 7 maja 2014 r., nr IBPBI/1/415-147/14/ESZ)

Uwaga: Przepisy o tzw. „zatorach płatniczych”, tj. art. 24d updog i art. 15b updog od 1 stycznia 2016 r. ulegają uchyleciu, jednak podatnicy, którzy przed tym dniem w oparciu o te przepisy dokonają zmniejszenia kosztów uzyskania przychodów albo zwiększenia przychodów, będą mogli, po zapłaceniu zobowiązań kontrahentowi, zwiększyć koszty uzyskania przychodów.

7. Koszty leasingu ponoszone w okresie zawieszenia prowadzenia działalności gospodarczej

W okresie zawieszenia działalności gospodarczej koszty z tytułu zawartej wcześniej umowy leasingu mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodu.

Z uzasadnienia

„Aby podatnik był zwolniony z obowiązku zapłaty zaliczek na podatek dochodowy, w okresie zawieszenia działalności gospodarczej nie może wykonywać działalności gospodarczej (usług będących przedmiotem tejże działalności). Może jednak wykonywać czynności niezbędne do zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów, przyjmować należności lub regulować zobowiązania powstałe przed datą zawieszenia wykonywania działalności.

Kwestię kosztów uzyskania przychodów należy rozpatrywać w oparciu o ogólną zasadę dotyczącą kosztów uzyskania przychodów zawartą w art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, zgodnie z którą kosztem uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23. (...) Zwrot »w celu« użyty w ww. przepisie oznacza, że aby określony wydatek można było uznać za koszt uzyskania przychodu, poniesienie wydatku musi mieć wpływ na powstanie lub zwiększenie tego przychodu, bądź też ewentualnie zabezpieczenie lub zachowanie źródła przychodu. (...) W przypadku źródła przychodów, jakim jest prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej można przyjąć, że kosztami uzyskania przychodów są wszelkie racjonalne i gospodarczo uzasadnione wydatki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą. (...)

Wnioskodawca zamierza zawiesić działalność gospodarczą, by po okresie 24 miesięcy ponownie ją wznowić. (...) Po wznowieniu prowadzenia działalności Wnioskodawca zamierza ją prowadzić również przy użyciu samochodu osobowego stanowiącego przedmiot leasingu, tak więc aby móc zachować przedmiot (samochód osobowy), który służyć będzie Wnioskodawcy do prowadzenia działalności gospodarczej, koniecznym jest opłacanie rat leasingu. W świetle powyższego opłacanie rat leasingu w okresie zawieszenia działalności gospodarczej służyć będzie zachowaniu źródła przychodów Wnioskodawcy. Reasumując, stwierdzić należy, że w okresie zawieszenia działalności gospodarczej faktury z tytułu zawartej wcześniej umowy leasingu mogą być zaliczane jako koszt uzyskania przychodu”.

(interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 9 maja 2014 r., nr IBPBI/1/415-186/14/ESZ)

PRZEGLĄD PODATKU DOCHODOWEGO. DODATEK

Redakcja: **Redaktor Naczelna:** Beata Siwkowska
Dodatek opracowała: Marzanna Kobiela
adres: 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Owocowa 8
e-mail: przeglad@gofin.pl

NAKŁAD **13 050**

Wydawca: **Wydawnictwo Podatkowe GOFIN sp. z o.o.**
adres: 66-400 Gorzów Wlkp., ul. Owocowa 8
tel.: 95 720 85 40, faks 95 720 85 60

PRENUMERATA 2016 szczegóły na www.sklep.gofin.pl

1	Numer kompletu	Komplety z nagrodami w PRENUMERACIE 2016	Cena podstawowa	RABAT	Cena promocyjna
	KOMPLET nr 1	Komplet czasopism (tab. 2 poz. 6) + Gazeta Podatkowa	2354 zł	19%	1898 zł
	KOMPLET nr 2	Komplet czasopism (tab. 2 poz. 6)	1965 zł	13%	1698 zł
	KOMPLET nr 3	Biuletyn Informacyjny (tab. 2 poz. 1) + Gazeta Podatkowa	938 zł	7%	872 zł

2	Lp.	Tytuł czasopisma	Cykl wydawniczy	Prenumerata		
				2016		2015
				cały rok	I półrocze	IV kwartał
	1.	Biuletyn Informacyjny dla Służb Ekonomiczno-Finansowych z comiesięcznym dodatkiem Serwis Podatkowy + on-line GRATIS!	co 10 dni	549 zł	274,50 zł	137,25 zł
	2.	Ubezpieczenia i Prawo Pracy + on-line GRATIS!	dwutygodnik	366 zł	183,00 zł	91,50 zł
	3.	Poradnik VAT + on-line GRATIS!	dwutygodnik	348 zł	174,00 zł	87,00 zł
	4.	Zeszyty Metodyczne Rachunkowości + on-line GRATIS!	dwutygodnik	360 zł	180,00 zł	90,00 zł
	5.	Przeгляд Podatku Dochodowego + on-line GRATIS!	dwutygodnik	342 zł	171,00 zł	85,50 zł
	6.	KOMPLET CZASOPISM (poz. 1-5) + Serwis Głównego Księgowego GRATIS!	patrz poz. 1-5	1698 zł	982,50 zł	491,25 zł
	7.	Biuletyn Informacyjny dla Służb Ekonomiczno-Finansowych bez dodatku Serwis Podatkowy + on-line GRATIS!	co 10 dni	459 zł	229,50 zł	114,75 zł

Warunkiem prenumeraty jest złożenie zamówienia (np. na www.sklep.gofin.pl) oraz **jednoczesne dokonanie wpłaty** na konto: Wydawnictwo Podatkowe GOFIN, BH Oddział w Gorzowie Wlkp., nr 14 1030 1133 0000 0000 3533 0000. Po otrzymaniu wpłaty wystawiamy fakturę.

Informacje o innych produktach: internetowy Serwis Głównego Księgowego, Czasopisma Księgowych on-line, Gazeta Podatkowa, segregatory i boksy dostępne są na stronie internetowej;

www.sklep.gofin.pl

Informacji udziela także **Biuro Obsługi Klienta** - tel. **95 720 85 40**, infolinia **800 162 732**

Publikacje zamieszczone w czasopismach nie stanowią opinii prawnych, urzędowej interpretacji przepisów ani innego oficjalnego stanowiska organów państwowych.

Wszelkie prawa zastrzeżone: kopiowanie, przedruk i rozpowszechnianie zabronione.